Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada
Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 41 (339) KAINA 10 ct. MONTREAL, 1953 m. SPALIO - OCTOBER 21 d. PRICE 10 ct. XIII METAI

ATVYKS ERDMONDAS SIMONAITIS.

1954 m. Mažosios Lietuvos Diena (Sausio 15 D.) numatoma ypatingai atšvęsti. Ta proga MLBD-jos Centro V-ba Kanadoje pakvietė žymųjį Klaipėdos krašto vaduotoją MLT-bos pirmininką ir Maž. Lietuvos Rezistencijos Sąjūdžio atstovą VLIKe — Erdmoną Simonaitį atvykti į Kanadą. E. Simonaitis kvietimą priėmė. Šiuo metu pradedami žygiai, liečiantys jo atvykimą. Šiam žymiam Maž. Lietuvos kovotojui pagerbti numatoma suruošti iškilmingas priėmimas, į kurį bus pakviesta visa Montrealio lietuvių visuomenė. E. Simonaitis taip pat bus Maž. Lietuvos Dienos vyriausiu paskaitininku.

Iš Montrealio MLT-bos pirmininkas vyks į Torontą, kur jo priėmimu ir Maž. Liet. Šventės ruošimu pasirūpins Toronto MLBD-ja. Tolimesnis E. Simonaičio maršrutas numatomas — New Yorkas, Chicaga bei kitos didesnės Amerikos lietuvių kolonijos.

E. Simonaičio atsilankymo metu užjūrio lietuviška visuomenė galės betarpiai susipažinti su Maž. Lietuvos dabartinėmis problemomis bei daromis pastangomis, liečiančiomis Maž. Lietuvos išlaisvinimą. MLT-bos pirmininkas tą pačia proga turės pasitarimų su Kanadoje ir Amerikoje esančių Maž. Lietuvos Rezistencijos sąjūdžiu, kurį jis atstovauja VLIKe.

Bt abejo, E. Simonaičio atsilankymas Amerikoje nepaliks be atgarsio ir Vokietijoje gyvenančiuose mažlietuviuose. Tačiau didžiausį nusistebėjimą ir spėliojimų jis iššauks Klaipėdos krašto vokietininkų bei buvusių nacių tarpe. Pastarieji šiuo metu (Klaipėdos vok. suvažiavimas Manheime) pradeda naują šmeižimo ir gra sinimų akciją, nukreiptą tiesiai į Maž. Liet. T-bos pirmininką.

Lym.

„MES NORIME MOKYTIS“,

tame pat „Tiesos“ n-ry rašo mergaitės N. Ruzgaitė, A. Misiūnas, L. Lapinskaitė ir vyrai — R. Žusinas ir J. Gaižiūnas.

Štai jų skundas:

„Mes, grupė jaunuolių, pareiškėme norą studijuoti Pedagoginio Instituto neakivaizdiniame skyriuje. Šiuo klausimu mes kreipėmės į Švietimo ministeriją, prašydami sudaryti mums sąlygas stoti į minėtą institutą. Tačiau Švietimo ministerija mūsų tokiam prašymui liko abejinga, įrodinėjo, kad esą nėra galimybių. Pagaliau pranešė mums, kad jau vėlu laikyti įstojamuosius egzaminus ir dėl to reikia laukti sekančiųjų metų. Švietimo ministerija, matyt, rašydama tokį atsakymą, visiškai neatsižvelgė į mūsų padėtį“.

Pasaulinė įvykių savaitė

Du dalykai paskutinę savaitę domino pasaulinę opiniją. Vienas jų buvo ir dar tebėra

TRIUKŠMAS DĖL TRIESTO.

Jugoslavai nesutinka, kad šio miesto uostas atitektų Italijai. Jie mielai pasiėmė zoną B, kuri yra didesnė už zoną A, bet šios nenori atiduoti italams. Dėl to ir kilo triukšmas, kurin, kaip paprastai, tuojau įsikišo sovetai, niekad nepraleidžią progos „pažvejoti drumstame vandeny“. Jie jau rodo Jugoslavijai gražų veidą, simpatijas ir užjaučia...

Tačiau, kaip dabar matyti, nieko iš to neišeis: Triesto zona A bus atiduota Italijai, o Jugoslavija nebent per tą triukšmą ką nors išsiderės. Tokiu būdu, Rusijos siūlymas Triestą padaryti tarptautiniu miestu ir tuo pačiu įsiskverbti į šį uostą nepavyks.

Antras dalykas, kuriuo domisi pasaulinė opinija, yra

TRIJŲ PASITARIMAS LONDONE.

JAV, DB ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriai tarėsi Londone ir dėl Vokietijos bei Austrijos taikos sutarčių ir dėl Keturių Didžiųjų susitikimo. Tų pasitarimų pasekmėje

RUSIJAI PASIŲSTA TRIJŲ NOTA,

kurioje siūlo Rusijai 9.XI konferenciją Lugano mieste, Šveicarijoje, kur būtų aptarti Vokietijos ir Austrijos taikos sutarčių sudarymo klausimai ir, jeigu derybos eis sklandžiai, sutarti 4-rių Didžiųjų susitikimą, kuriame dalyvautų Eisenhoweris, Churchills, Bidault ir Malenkovas.

Prileidžiama, jeigu derybos vyktų sėkmingai, tai galimos kalbos ir apie A. Stevensono sumanytą nepuolimo paktą su Sovietų Rusija.

Visuomenėje dėl to yra susirūpinimo. Kaikas prileidžia, kad Anglija ir Prancūzija prieš Rusiją jau yra kapituliavusios, taigi jai tiktai pataikaujančios, o vieną Amerika nesiryžtanti ir todėl nerodanti griežtesnio atsparumo.

Bet kol kas,

PESIMIZMUI DAR NĖRA RIMTO PAGRINDO.

Anglijos ir Prancūzijos atsargumas yra suprantamas. Niekas juk nenori rizikos ir nešti už tą riziką atsakomybės. Šita žinodami, komunistai ir šantažuoja. Tačiau apsigynimo rouša nestabdoma. Kiekviena diena vis daugiau atneša įspėjimų, kad reikia labai budėti ir reikia pasiruošti gintis, nes agresorius nesnau džia. Kaip ten bebūtų ir kaip kas padėtį bevertintų, laikas nestoja, gyvenimas rutulojasi ir eina neišvengiama linkme. Turi įvykti tas, kas turi įvykti. Tai yra neišvengiama.

Reikia pabrėžti, kad žinios iš Londono yra gana optimistiškos ta prasme, kad Churchillio miuncheniškos mintys negauna pritarimo. Yra pabrėžiama, kad derantis Lugano (žinoma, jeigu tokios derybos įvyks),

RUSIJA GAUS SAUGUMO GARANTIJAS,

jeigu ji apleis okupuotas valstybes ir pati pasižadės būti taikinga, o jau savaime aišku, kad Vokietija prieš tai turės būti apjungta ir Austrija atpalaiduota nuo okupacijos.

Be to, nepasitikint kokiu nors nuolaidumu,

PATI AMERIKA RŪPINASI SAUGUMU.

Be to, kad pagal Atlanto Paktą Europos valstybėse yra įrengiamos karinės bazės, dar pati Amerika, lygiagrečiai tam, apsirūpina savo bazėmis. Tuo tikslu be jau žinomo susitarimo su Ispanija, šiomis dienomis JAV susitarė ir su Graikija ir su Islandija, kurios, karo atveju, Amerikai suteikia bazes savo teritorijose. Be to, JAV turi stiprią karinę bazę Vidužemio jūroje, kurią dabar perduoda valdyti Turkijai. Tai yra bazė, iš kurios bus saugomas Sueso kanalas, kai iš ten traukiasi Anglija.

KOVA EINA STIPRYN.

Amerika stiprina ne tiktai karines jėgas, bet ir žodines. Amerikos Balsas pastatė dar dvi galingas stotis kovai su sovietiškomis: vieną jų Filipinuose, Maniloje ir kitą Japonijoje.

Reikšmingas

EIZENHOVERIO SUSITIKIMAS SU MEKSIKOS PREZIDENTU,

įvyko prie Rio Grande upės, kuri sudaro sieną tarp Meksikos ir JAV. Ten ruošiama elektros jėgainė. Prezidentai kalbėjo apie taiką, sugyvenimą ir būtinumą gintis nuo užpuolimų. Eisenhoweris sakė, kad tiktai demokratinės sąlygos, laisvė ir sugyvenimas tautoms gali sudaryti laimingą gyvenimą.

Amerikos spauda sumini įdomų faktą: Amerikos žmonės jau pasigenda demokratų valdžios. Pav., Eu Claire, Wisc., pirmą kartą istorijoje laimėjo rinkimus demokratai. Žmonės, esą jau nusivylę respublikonais. Spauda pažymi, kad tai esąs reikšmingas faktas. Bendrai, nuotaikos kylančios už demokratus.

Mus, lietuvius, domina ir vienas šeimyninis faktas:

JIEVA PAULEKAITĖ ROCKFELERIENĖ SKIRIASI

su vyru. Jau esą sutarta, kad ji augins sūnų, kuriam dabar eina penkti metai ir skyrybų gaus apie 5 su puse milionus dolerių. Be to, ji gyvens New Yorke Rockfellerio namuose, vadinamame Rockfellerio centre. Namai turi apie milioną vertės. Rockfelleris gauna teisę sūnų lankyti. Jo reikalams sudaromas 3 su puse milionų fondas. Ligi ji ištekės arba ligi jis mirs, Jieva gauna po 30.000 dol. per metus, o po 20.000 dol. gaus kasmet visą laiką. Jai, vadinamai Bobo, dabar yra 39 metai amžiaus.

— Į vakarinį Berlyną per dieną perbėgo 1500 vokiečių iš rytinės Vokietijos, jų tarpe 3 burmistrai.

— JTO atmetė 13-kos arabiškų kraštų rezoliuciją dėl Maroko, bet pripažino Maroko apsisprendimo teisę.

— New Yorke atidarytas Tarptautinis centras, iš Carnegie fondų.

— Išbandytas pabėgęs į Koreję MIG parodęs didelių trūkumų ir blogą įrengimą.

— Anglija Australijoje padarė naują atominį bandymą, kuris pavykęs. Buvo du sprogimai vienas po kito.

— Sen. McCarthy susekė radaro paslapčių išdavimą Rusijai. Jieškomi šnipai.

— Gangsteriai, pagrobę JAV milionierius vaiką ir išreikalavę iš jo 600.000 dol. išpirkimo, pagauti, bet vaikas jų jau nužudytas.

NEW YORKO NAUJIENOS

KERSTENUI SUGRĮŽUS IŠ EUROPOS.

Ch. J. Kerstenas su šeima ir palydovais jau sugrįžo. New Yorke jų sutikti susirinko didelis pabaltiečių būrys su ALTo vadovybe, gen. konsulu ir LLK nariais pryšaky.

Tą patį vakarą p. Kerstenui pagerbti bei išgirsti jo žodį jam buvo suruoštas didelis priėmimas, kuris su jo kalba buvo televizuojamas.

Kerstenas pasisakė, kad kelione į Europą esąs labai patenkintas, nes ji jam ir jo uždaviniui davusi labai daug tikros vertingos medžiagos.

Gauta labai daug originalių dokumentų,

kurie akivaizdžiai parodo, kaip Hitleris su Stalinu iš anksto planavo ir ruošė Pabaltijo valstybių okupaciją. Yra gautas autentiškas žemėlapis, kuris parodo, kaip Rusija su Vokietija pasidalino Lietuvą ir kaip tą sumanymą vykdė.

Kerstenas savo kalboje pažymėjo, kad reikia daugiau šviesos mesti į imperialistinį Rusijos brutalumą ir nežmonišką komunistų režimą. Jis siūlo pavergtoms tautoms laisvinti sudaryti savo kariuomenes, kurios galėtų dalyvauti didžioje išlaisvinimo kovoje.

Kersteno rezoliucijai vykdyti komisija jau imasi konkretaus Pabaltijo valstybių okupacijos smurto tyrimo ir kviečia visus pabaltiečius nedelsiant tiekti jai žinių ir duoti parodymų (NL red. laukia ir Montrealio bei kitų vietovių lietuvių pareiškimų, kas ką gali parodyti. Red.).

Sėkmingas montrealiečių koncertas.

Sekmadienį turėjome čia labai įdomų koncertą, kurį ruošė sandariečiai. Montrealy gyveną op. sol. E. Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius koncertavo nepaprastai įspūdingai. Meniškas pasisekimas buvo labai didelis.

Jų koncertan susirinko visas meniškasis olimpas ir New Yorko visuomenės kultūrininkų viršūnės: kompozitoriai — Banaitis, Bacevičius, Žilevičius, Štarka, solistai — Grigaitienė, Drangelienė, Zaunienė, pianistai — Levickienė, Mrozinskas, red. poetas Tysliava, gen. kons. J. Budrys, daug profesūros, spaudos žmonių, visuomenės veikėjų ir senųjų ir naujųjų ateivių, kuriuos neįmanu visus skubioje informacijoje suminėti.

Skubieji reikalai.

Baigdamas noriu priminti visiems, visame pasauly pasklidusiems, lietuviams, kad jie nedelstų ir Kersteno rezoliucijos pagrindu sudarytai tyrimų komisijai kaip galima greičiau įteiktų medžiagą — tuojau atsilieptų ir sutiktų liudyti. Pirmiausia ALTui reikia patiekti parodymų turinį, trumpą aprašymą, o tyrimų komisija jau pasirūpins padaryti savo išvadas. Nedelskime nė vienos dienos.

Jūsų kor.

CH. KERSTEN LANKYMASIS PARYŽIUJE.

Rugpjūčio 26 d. Paryžiun atvyko Ch. J. Kersten su žmona, dukterimi ir palydovais.

Prieš svečių atvykimą į Paryžių vietos JAV Ambasada suėjo į kontaktą su Lietuvos atstovu Prancūzijoje Dr. S. Bačkiu ir Latvijos O. Grosvald, pranešdamas jiems apie p. Kersten atvykimą ir paprašydama juos pateikti keliais klausimais informacijų ir dokumentacijos, kurios pagal JAV Ambasadą bus reikalingos ryšium su p. Kersten misija Europoje.

P. Kersten ir Panelės Kižytės telegrama kviečiamas Paryžiun buvo atvykęs svečių sutikti V. T. Pirm. prof. K. Žalkauskas.

Dr. S. Bačkis ir p. O. Grosvald matėsi su p. Kersten rugpjūčio 27 ir 29 dd., jam patiekė pageidautos dokumentacijos ir medžiagos bei informacijų.

Grįždamas į JAV p. Kersten su palydovais atvyko Paryžiun rugsėjo 23 d. vakare.

Augštąjam svečiui pagerbti Lietuvos atstovas Prancūzijoje ir Ponia O. Bačkienė rugsėjo 24 d. popiet surengė priėmimą, į kurį atsilankė p. Kersten su žmona, LDŠ min. S. Lozoraitis su žmona, Latvijos min. O. Grosvald su žmona, Patarėjas K. Berends, J. E. Vyskupas Sloskans, buvęs Solovų politinis kalinys, Rev. E. A. Conway, Redaktorius „America“ žurnalo, Inž. A. Rudis, M. Kižytė, JAV Ambasados Paryžiuje atstovai, Kun. Čekavičius, buvęs pirmosios Sovietų okupacijos metu Lietuvoje politinis kalinys, Estų komiteto Pirmininkas kun. I. Ainsar, Min. Turauskas su žmona, prof. J. Baltrušaitis, K. Lozoraitis, Pr. LB LOKo nariai ir Paryžiaus lietuvių visuomenės atstovai.

Svečią pasveikino priėmimo šeimininkas Lietuvos atstovas Paryžiuje Dr. S. Bačkis, o Lietuvos Diplomatinės Tarnybos vardu LDŠ p. Min. S. Lozoraitis, Paryžiaus lietuvių kolonijos vardu J. Masiulis, Ponia Bačkienė jautriu žodžiu kreipėsi į Ponią Ch. Kersten Lietuvių Motinų vardu, prašydama, kad šioji imtųsi iniciatyvos JAV moteris supažindinti su lietuvių, latvių ir estių motinų vargais ir išties tų joms pagalbos ranką. Be to, jinai įteikė Poniai Ch. Kersten simbolišką dovanėlę — lietuvišką rankšluostį, išaustą jos sesutės, Sibiran ištremtos.

Kersten pažadėjo daryti visą, kad Lietuva, Latvija ir Estija vėl atgautų laisvę.

Rugsėjo 25 d. bei 26 d. p. Kersten turėjo pasikalbėjimą su LDŠ Min. S. Lozoraičiu, Dr. S. Bačkiu ir Min. E. Turausku bei apklausinėjo keletą liūdininkų — lietuvių, latvių ir estų.

Rugsėjo 25 d. vakare p. Kersten pakvietė specialiai J. E. Vysk. Sloskans, kun. Čekavičių ir kun. I. Ainsaar, kuriuos nufilmavo, kaip buvusius trijų Baltijos kraštų politinius kalinius, dvasininkus..

Rugsėjo 27 d. p. Kersten atsilankė į lietuvių pamaldas. Bažnyčioje p. Kersteną pasveikino anglų kalba Kun. Dr. Gutauskas, Glasgovo klebonas, pravažiuojąs pro Paryžių.

Rugsėjo 27 d. p. Kersten su žmona ir dukterimi bei Panelė M. Kižytė išskrido lėktuvu Londonan.

— Norvegijos parlamento rinkimuose darbo partija gavo 75, konservatoriai 26, Krikščionys dem. 1, konservatagrarai 14, komunistai 4. Darbiečiai lieka valdžioje.

ORO PAŠTU IŠ TREMTIES.

Vis dar negaliu jums pranešti džiuginančių žinių. Tokios jos yra tarptautine apimtimi ir tokios vien mūsų lietuvišku mastu.

Man teko kalbėtis su Haagoje Valstiečių tarptautinės organizacijos (trumpai IPU) konferencijoje dalyvavusia tos organizacijos iš už geležinės uždangos valstybių bei tautų organizacijos vicepirmininke, atvykusia iš Amerikos, atstove p. A. Deveniene. Ji apie Europą susidarė gana pesimistišką vaizdą. Esą, kol kas Europa dar nėra pasveikusi; reiks dar ilgesnio laiko kol ji tvirtai atsistos ant kojų,

Europos apsijungimas sunkiai vyksta.

Daug kliuvinių. Sunku susikalbėti vyriausybėms — konservatorių, katalikų ir socialistų. Amerika su geriausiomis pastangomis ignoruojama ir išnaudojama: girdi, teduoda pinigų, o mes Europą valdysime... Bet apsijungti, kad tikrai galima būtų pasipriešinti Rusijos agresijai, bijoma, kad neužpyktų bolševikai... Tiktai vokiečiai aiškiai pasisako prieš komunistų pavojų ir atvirai padėkojo Amerikai už pagalbą. Churchillis neatvyko į konferenciją, palaimino kitus jungtis, o Anglija dar palauksianti... Tik Vokietija daro geresnį įspūdį, — ji jau ir stipresnė už kitas valstybes.

Pavergtų tautų delegacijos

padarė pareiškimą, kad jos būtų priimtos į organizaciją, kaip valstybių atstovai, nors dabar dar ir okupuotų. Ši rezoliucija priimta.

P. Devenienė sako, kad konferencijoje pabaltiečiai laikėsi vienybės: estų p. Rei, latvių p. Liepinš, lietuvių p. Bačkis ir du tarptautiniai delegatai — A. Devenienė nuo IPU ir E. Turauskas nuo Krikščionių demokratų internacionalo. P. Devenienė dabar atskrido Miunchenan ir lankys Vokietijos lietuvius ir VLIKą.

Žinios iš VLIKo kol kas neramios.

VLIKas, girdėti, gavęs atgal p. Lozoraičio grąžintą „ultimatumą“ dėl galutino termi nuoto atsakymo apie nesutartą Romoje punktą, spaudžiamas vienos srovės, pasinešęs esąs į desperatišką žygį: nelaukia numatyto susitarimo ir forsuoja vad. N. Lietuvos atstovų skyrimo klausimą prie sve timų valstybių. Šis reikalas su kėlė ne tiktai pakeltą susidomėjimą, bet ir susirūpinimą. Kas prie tokio skubotumo verčia, niekas negali suprasti. To dėl aiškinama, kad tūla politinė grupė siekia iš viso nutrauk ti ryšius su diplomatais ir eiti savo beatodairiniu keliu, ko ji siekia jau nuo seniai. Dėl to lietuvių sluogsniuose kyla susinervinimas. Nes vienu beatodairišku veiksmu galima ne tiktai pasunkinti, bet ir visai pagadinti reikalą. Tiesa, tai yra lengviausia, bet kaip pagadintą reikalą paskui taisyti?

(hlj).

— Į Ottawą atvyko didelė Japonijos delegacija.

— „Vilnies“ redaktorius Andrulis ir rusų komunistų laikraščio Boris Klark, deportuojami, kaip ne Amerikos piliečiai. Labai įdomu, kad Andrulis ginasi,. Nepriklausomos Lietuvos įstatymais: esą jis Amerikoje būdamas nesiskaitęs Lietuvos piliečiu ir nemokėjęs 10 dol. mokesčio... Tai tau ir sovietinė santvarka, tai tau ir rojus, į kurį Andrulis spiriasi net nepriklausomybės įstatymais ramstydamasis...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.0(
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. Amerika	$ 5.5(
Visur kitur	$ 6.00	Other Contries	$ 6.0(
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina	$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Apie veiksnius ir visuomenę

Visuomenę yra pasiekusios abejotinai nusakąs ir jo taktiką. O Diplomatų tikslas ir uždaviniai yra jau seniai nusistovėję, gal tik ypatingos sąlygos ir jų uždaviniai taktiką gali kiek keisti.

Visai suprantama, kai VLIKas reiškia pretenzijų turėti savo žodį skiriant N. Lietuvos atstovus prie svetimų valstybių valdžių. Visuomenė visa tai lengvai supranta. Diplomatijos Šefo kompromisas su VLIKu todėl visai būtų suprantamas, juo labjau, kad jis galimas toks, kuris patenkintų abi puses. Tačiau, laukiant to, visai netinka VLIKui statyti ultimatyvinio pobūdžio reikalavimus DŠfui.

Lietuviškoji **visuomenė labai buvo patenkinta,** kada VLIKo pirmininkas pareiškė, kad VLIKas pasiruošęs eiti į kompromisus ir susitarimą, ir dabar **yra susirūpinusi,** kad, lyg koks Deus ex machina, iššoko nei lauktas, nei kokių nors rimtų ir tikrai vertų skubaus sprendimo reikalu pamatuotas ultimatyvinis reikalavmas.

Koks gi čia toks didelis reikalas jau šiandien turėti kur nors pasauly atstovą? — Tokio tikrai nėra. Ir dar greit ne bus, nors net ir nelaimė kokia atsitiktų. Nebent kokie „numatymai" Užsienių Reikalų Tarnybą verčia skubintis ir, tūlo manevro sumetimais, pasiskubinti, nes, kai ateis ir rimtas reikalas jau bus „precenden tas" ir galima bus eiti „jėga pralaužtu" keliu?

Yra žinoma, kad yra žmonių iš tam tikrų srovių, kurie sako: „spjaut į viską" ir padaryti taip, kaip norime. Ne, gerbiamieji. „Prisisjaudysime" tada, jeigu nepasiseks. Tokiu atveju būtų tikrai nemalonus faktas, kurio todėl reikia vengti visomis galiomis. Ir visų pirma tokia beatodairinė politika ypač netinka **VLIKui** Todėl ir **turėtų būti išvengta tokios padėties, kad VLIKas liktų kaltas dėl nesusitarimo.** VLIKas turi padaryti daugiau, negu normaliai galima būtų iš jo reikalauti. Jis, pagal jo pirmininko pareiškimą, tinka eiti į kompromisus. Ir tai gerai. Dabar laukiame, kad tokią valią parodytų ir DŠfas. **Visuomenė to laukia.**

Bet ta pati **visuomenė labai bus apsivylusi, jeigu nebus ras tas kompromisinis susitarimas.** Visuomenei šis reikalas yra la bai svarbus. Visuomenė laukia susitarimo, ne išsiskyrimo. **Visuomenei būtų didelis smūgis,** jeigu mūsų veiksniai neras tų kompromiso ir išsiskirtų. Visuomenė sunkiai išgyventų tokį, dabar tiesiog neįsivaizduojamą, faktą; nežinia, kaip ji tai išgyventų.

Todėl, abu veiksniai: **nesikarščiuokite, geriau neskubėkite, bet prieikite prie susitarimo.** Mes jo laukiame jau keletas metų. Susitarimas mums duotų naujo gero ūpo ir paskatintų visokeriopas mūsų pastangas ir mūsų pasiaukojimą, ir nesutarimas mums būtų didelis smūgis, kurio pasekmes dabar sunku numatyti.

Taigi: **yra tiktai vienas kelias ir tas kelias — susitarimas!**

J. Kardelis.

*

Jei myli tėvynę Lietuvą — padėki tremtyje vargstantiems jos vaikams.

*

Skaudu motinai, kai kūdikis prašo duonos, kurios ji neturi. Padėk jai.

Kaip žinoma, paskutiniuose VLIKo pirmininko ir DŠfo susitikimuose Romoje nebuvo susitarta tiktai vienu klausimu: N. Lietuvos atstovų skyrimo klausimu. VLIKo pirmininkas buvo nusistatęs (nevisai aišku, ar visų VLIKo narių va lia), kad atstovus prie svetimų valstybių valdžių sutaria, parenka ir pristato drauge VLIKas ir DŠefas, o DŠefas tokį pasiūlymą atmetė ir pareiškė, kad jis vienas ir parenka, ir skiria ir pristato. Dėl šio nusistatymų skirtumo, kaip pranešė pasitarimų komunikatas, abi šalys susitarė dar tartis: atsiklausti savo užnugarių ir, logiška, tada padaryti galutinį sprendimą.

Kaip žinoma, VLIKo pirmininkas per spaudą pareškė, kad **VLIKas yra pasiruošęs eiti į tūlus kompromisus.** Tai yra labai gerai. Toks VLIKo nusistatymas yra visais atžvilgiais ver tintinas ir tinkamas. Taip VLIKas ir iš viso turėtų elgtis, nes tai toks ir yra jo kelias, deja, praeity neišlaikęs šios krypties tiesumo ir tvirtumo ir net daręs vingių, kartais nuklydusių į tolimas ir pavojingas šalis.

Atrodo, kad ir dabar VLIKas, sprendžiant paskutinį, galima sakyti, nesutarimų klausimą, kažkodėl nesilaiko šio vieškelio, bet **padarė labai pavojingą ir jam nederantį iškrypimą.** Dėl jo čia ir tenka kalbėti.

VLIKui visų pirma reikia laikytis susitarimų. Jeigu jau Romoje buvo sutarta, kad abi šalys padarys atsiklausimų, tai savaime aišku, kad po to turi sekti pakartotiniai pasitarimai. Tokia yra nesugriaunama logika. Deja, **VLIKas kažkodėl neišlaikė šito susitarimo** ir DŠfui pasiuntė terminuotą atsakymo reikalavimą. Derybų komunikatas apie terminą nieko nesako. Suprantama, kad derybos turi būti tęsiamos tada, kai bus gauti atsakymai ir kai pribrendes tam laikas. Tuo tarpu VLIKo griežtai terminuotas reikalavimas yra lygus ultimatumui. Ultimatumai gi mūsų veiksniu santykiuose iš viso nei reikalingas, nei leistinas, nei priimtinas dalykas. To dėl DŠfo pasielgimas, kai jis ta „ultimatuma" grąžino, yra visai suprantamas.

VLIKas nėra tokios rūšies organizacija, kuri galėtu naudotis ultimatyvinio pobūdžio priemonėmis. **VLIKo uždavinys yra organizuoti, telkti ir derinti.** Tai yra jo kelias, nė

CHRUŠČIOVAS NUPŪTĖ SOVIETŲ KOLŪKINIO GERBŪVIO BURBULUS

Rusijos žemės ūkis toli atsilikęs nuo prieškarinio.

1953 metų rugsėjo 13 dienos **„TIESA"** Nr. 217(3200) aprašo Maskvoje įvykusį Tarybų Rusijos komunistų partijos centro komiteto plenumo susirinkimą, paskirtą žemės ūkio reikalams. Susirinkime pirmasis komunistų partijos sekretorius N. S. Chruščiovas padarė apie Rusijos žemės ūkį pranešimą, kuris gana aiškiai parodo sovietinio ūkio atsilikimą.

Šito pranešimo lietuvių komunistų spauda — „Laisvė", „Vilnis" ir „Liaudies Balsas" neatspausdins, — todėl labai svarbu, kad šis pranešimas pasiektų komunistus.

Štai ką apie sovietinį žemės ūkį sako pirmasis Rusijos komunistų partijos sekretorius N. Chruščiovas:

„Žemės ūkio produktų gamybos lygis nepatenkina visu mastu gyventojų augančių reikmių maisto produktams, o lengvosios ir maisto pramonės — žaliavai ir neatitinka žemės ūkio techninio aprūpinimo bei galimumų, slypinčių kolūkinėje santvarkoje.

Daugelyje kolūkių ir rajonų grūdinių, kruopinių, linų, cukrinių runkelių, aliejinių ir kitų kultūrų derliai tebėra žemi. Žemės ūkio produktyvumo augimas, gyvulininkystės išvystymas, bulvių, daržovių, ilgapluoščių linų, pašarinių grūdinių bei kitų pašarinių kultūrų gamyba neatitinka liaudies ūkio reikalavimų. Šių ir eilės kitų svarbių žemės ūkio šakų atsilikimas sulaiko tolimesnį vystymą lengvasios ir maisto pramonės, patenkinančių gyvybines gyventojų reikmes, ir yra rimta kliūtis kolūkių ir kolūkečių pajamingumui augti.

Ypač negeri yra reikalai su gyvulininkystės išvystymu.

Stambus trūkumas vystant žemės ūkį yra rimtas atsilikimas bulvių ir daržovių gamyboje, kas trukdo pagerinti miestų ir pramonės centrų gyventojų aprūpinimą šiais produktais. Atsilikimas bulvių gamyboje stabdo taip pat gyvulininkystės tolimesnį išvystymą".

Taigi, pirmasis Rusijos komunistų partijos sekretorius viešai pripažįsta didelį atsilikimą. Jis toliau nurodo ir priežastis, kodėl Rusijos kolūkiuose viešpatauja toks atsilikimas:

„Prie tokių priežasčių priklauso visų pirma tai, kad žemės ūkyje pažeidžiamas principas dėl darbuotojų materialinio suinteresuotumo gamybos vystymu, jos pajamingumo didumu — vienas iš pagrindinių socialistinio ūkininkavimo principų".

Apie sovietinę gyvulininkystę Chruščiovas kalba jau skaičiais, kas dar daugiau išryškina komunistų įvestų kolchozų bankrotą. Štai kaip atrodo pačiamasis „kolchozinis gerbūvis":

„TSKP CK Plenumas kartu su tuo pažymi, kad pasiektasis visuomeninių gyvulių skaičiaus padidėjimas ir jų produktyvumo lygis yra visiškai nepakankami. Karvių skaičius šalyje nepasiekė prieškarinio lygio 3,5 miliono, o palyginti su 1928 metais sumažėjo 8,9 miliono. Tik per vienus 1952 metus bendras galvijų skaičius sumažėjo ištisai šalyje 2,2 miliono, o karvių skaičius — 550 tūkstančių. Čia reikia turėti galvoje, kad šalyje sumažėjo arklių skaičius — palyginti su ikirevoliuciniu laikotarpiu 60 procentų ir su prieškariniais, 1940 metais — 27 procentais. Teisingai vadovaujant ūkiui, arklių skaičiaus sumažėjimas leido žymiai padidinti produktyviųjų gyvulių skaičių. Tačiau to neįvyko. Valstybiniai planai gyvulių skaičiui padidinti metai iš metų neįvykdomi. Dėl blogos gyvulių priežiūros tebėra nepaprastai žemas gyvulinikystės produktyvumas. Pastaruoju metu kolūkiuose būna, kad sumažėja pieno primelžimai, vilnos prikirpimai bei ėlė ktų kokybinių gyvulininkystės rodiklių. Kolūkiai kasmet turi didelius gyvulių nuostolius dėl gyvulių kritimo ir negauna žymaus skaičiaus prieauglio dėl motininių gyvulių bergždumo.

Gyvulininkystė ir prieškariniais metais buvo išvystyta nepakankamai ir negalėjo pilnutinai patenkinti gyventojų reikmių mėsos bei pieno produktams, o lengvosios pramonės — ypač svarbioms žaliavos rūšims.

Negera padėtis vystant gyvulininkystę paaiškinama visų pirma pašarų gamybos ir paruošimo atsilikimu. Daugelyje kolūkių silpnai išvystyta žolių sėjimas, labai žemas natūraliųjų pašarinių naudmenų ir sėtinių žolių derlingumas, apleista yra pašarinių šakniavaisių, pašarinių arbūzinių kultūrų, o taip pat silosui sėjamų kukurūzos bei saulėgrąžų gamyba. Labai nedideliais mastais gaminamos bulvės pašarui gyvuliams. Dėl žemo pašarinių kultūrų derlingumo, o taip pat silpno mechanizavimo šienavimo darbų ir ypač šieno krovimo į kūgius, šiaudų suėmimo ir krovimo į kūgius, metai iš metų neįvykdomi stambiųjų pašarų paruošų planai. Rimta kliūtis darbo našumo kilimui framose yra vis dar nepakankamas sunkiųjų darbų gyvulininkystėje ir pirmoje eilėje vandens tiekimo bei pašarų ruošimo mechanizavimas. Gyvulininkystės fermose, kaip ir anksčiau, vyrauja mažai našus rankinis darbas.

Sausringuose stepiniuose rajonuose nepatenkinamoje būklėje yra gyvulių aprūpinimas vandeniu, kas stabdo gyvulių skaičiaus augimą ir jų produktyvumo kėlimą.

Daugelyje kolūkių neįvykdomi gyvulininkystės patalpų statybos planai, dėl ko gyvuliai žiemą stovi ankštai, blogai pritaikytose patalpose.

Viena iš rimtų gyvulininkystės atsilikimo priežasčių yra nepakankamas materialinis kolūkių bei kolūkiečių suinteresuotumas šios itin svarbios žemės ūkio šakos vystymu. Daugelis kolūkių žymią dalį gyvulininkystės produkcijos pristatydavo iki šiol valstybei privalomųjų pristatymų sąskaita, o galiojančios paruošinės kainos mėsai, pienui sviestui, kiaušiniams nesudarė reikiamo kolūkių bei kolūkiečių suinteresuotumo visuomeninės gyvulininkystės vystymu".

Chruščiovas pakartotinai pabrėžia, kad kolchoze žmonės neranda intereso dirbti. Jis nurodo ir kodėl kolchozininkai komunistų baudžiauninninkai neranda intereso dirbti ir rūpintis: iš jų gi visą, ką jie pagamina, valstybė atima už dyką; kolchozininkai nieko iš to negauna, — jie yra valstybės ir komunistų partijos išnaudojami baudžiauninkai. Tai štai kokia yra tikra tiesa apie sovietinį gyvenimą ir kolchozus bei juose gyvenačius komunistų partijos baudžiauninkus — kolūkiečius.

TILLSONBURG, Ont.

ŠAUNIOS J. GURKLYTĖS VESTUVĖS.

Spalio 10 d. susituokė Julija Gurklytė, Felikso ir Petrės Gurklių duktė su James Elliott.

Tokių gausių, turtingų ir taip gražiai paruoštų vestuvių nedažnai galima matyti Kanadoje.

Sutuoktuvės įvyko Tillsonburgo R. K. bažnyčioje, dalyvaujant gausiai svečių. Po sutuoktuvių visi svečiai, apie 100 automobilių, išsitiesė virtine paskui jaunuosius link Aylmerio. Erdvioje Aylmerio miesto Arenos salėje keturiems šimtams žmonių paruošti stalai lauke svečių. Paruošimas buvo tikrai be priekaišto.

Aš manau, kad Julija, nors ir vienturtė duktė, bet turbūt niekad nesvajojo turėti tokių iškilmingų vestuvių. Puošni salė, puikus orkestras, daugybė svečių, o kiek sveikinimų ir dovanų! Tas viskas jai liudijo, kaip ją tėvai myli ir kiek jie turi artimųjų, prietelių ir draugų.

Svečiai dalyvavo iš plačios apylinkės, įimant Hamiltoną, Torontą, Montrealį, Londoną ir Ameriką.

Koresp.

WINNIPEG

IŠ POLIO SOSTINĖS APIE VAIKŲ PARALYŽIŲ.

Ligi šiol džiaugėmės, kad dvi Kanados tautybės, indėnai ir lietuviai, nepasiduoda baisiajai „polio" (vaikų paralyžiaus) ligai, nes visoje Kanadoje tebuvo tik vienas indėno susirgimas ir tai, užsikrėtus iš „baltaodžio", ir nebuvo girdėti nė vieno lietuvio. Deja, Winnipego polio neaplenkė ir lietuvių. Štai, teko patirti, kad neseniai King George ligoninėje gulėjęs p. Kriaučiūnų sūnelis su dalinai suparaližuotu veideliu, bet laimei neilgai pagulėjęs pasitaisė ir šiandien paralyžiaus nebeliko nė žymės. Antra auka yra p. Čingos, žinomo vietinio veikėjo, dukrelė, Lina, kuri prieš geroką savaitę buvo nugabenta į tą pačią ligoninę su dalinai paraližuota dešine kojyte. Laimei, ir ji gražiai sveiksta ir po savaitės, dau giausia, dviejų, tikimasi grįš pas savuosius visiškai pasveikusi.

Nors polio, kaip paralyžius, buvo sena liga ir paplitusi visame pasaulyje, bet ji buvo tiek reta, kad dėl jos jokios panikos neturėta. Pasitaikydavo jos ir Lietuvoje, bet jai tuomet nė vardo gerai nežinojome. Kas šiandien darosi Naujajame Pasaulyje, ypač Kanadoje, yra įgavę epidemijos ir visuotinės baimės pobūdį. Šiandien polio eina žūtbūtinių lenktynių su medicinos mokslu, ir kol kas polio bėga visą mylią pirmyn, nors jau medicina turi jau gana efektyvų ginklą, tai gamma globuliną jos įsibėgėjimui prilaikyti, o jau skelbiama ir apie naujus vaistus, kurių įšvirkštus būsią galima polio visiškai „užmušti", deja, tos dienos dar teksią laukti mažiausia porą metų...

Iki šiol medicina neturėjo jokių duomenų nei kaip polio gydyti, nei kaip nuo jo apsisaugoti, nei kaip jis plinta. Kad tai yra mikrobinio pobūdžio ir limpanti liga, jau visiems žinoma. Buo kaltinamos ir muses, ir uodai, ir Winnipego prieš trejus metus buvęs didysis potvynis. Tik šiomis dienomis žinia iš Washingtono pa skelbė medicinos eksperto, Dr. Gaylord Andersen pranešimą, kad polio, jo įsitikinimu ir visuotiniu medikų sutarimu yra perduodamas iš žmogaus žmogui ir tai, greičiausiai, per kvėpavimo organus, tai yra panašiai, kaip sloga ir influencija... Tai gana neraminanti žinia, bet ji daug geresnė, nei uodai ir musės, nes, žinodami, kaip polio limpa, žmonės galės geriau saugotis, o tai bus galima polio atveju visiems paliestiems dėvėti kaukes ir kitas priemones.

Spalio 8 d. Manitobos provincijos polio susirgimų skaičius jau baigė siekti 2000 (1.994 susirgimai) su 76 mirimais. Iš tų 1994 buvo 1.227 paralyžuotų ir tik 767 be paralyžiaus. Winnipego miestui teko 709 susirgimai, priemiesčiams 421 ir likusiai provincijai 864.

Tai labai sunki, ilgai vargi nanti ir dar ilgiau trunkanti viršiškai pagyti liga.

Winnipege visas polio centras yra pasidaręs King George ligoninė, tai yra 4 augštų didelė savivaldybės ligoninė, kuri šiandien yra pilnai perpildyta vien polio ligoniais. Vien „geležiniuose plaučiuose" ten guli apie 80 žmonių. Bet kadangi kiekvienas susirgimas yra individualus, vienas ilgiau, kitas trumpiau, vienam pakanka pagulėti metalinėje dėžėje kelias dienas, o kitam tenka joje pasilikti mėnesiais, tai ir tas skaičius kasdien kinta. Vieni, su prašvitusiais veidais pereina į lovas, kiti laikinai gauna krūtinės respiratorius, kurie lyg didžiulis „čerepokos" kiautas lovoje gulinčiam pacientui yra užvožiami ant krūtinės, paleng vinti kvėpavimą, o treti po trumpesnio laiko King George pereina į kitas ligonines, daugiausia į Princess Elisabeth ir Deer Lodge fizioterapijai ir sustiprėjimui prieš vykstant namo.

Sunkiausias ir slėgiantis yra pats tas periodas, kol liga tebėra gyva kūne, kas trunka sunkesniais atvejais iki 2 ir 3 savaičių. Tokie ligoniai guli lyg pagaliai metaliniuose kiautuose, po du ir po keturis viename kambaryje. Tik galvos kyšo lauko pusėje ir tos pačios apsaistytos visokiais plastikos vamzdeliais, intravenuos (tarp veniniams) syvų įleidimams,degluonio tiekimui ir tt. Kraujo plūdimui palaikyti respiratoriai pirmomis dienomis yra taip pastatomi, kad kojos yra iškeltos augščiau, o galva guli žemiau, ir tuo tarpu priežiūra turi būti nepaprastai budri, nes nuo mažiausio neatsargumo gali įvykti fatališkų dalykų: ar slaugė pamirštų užsukti kokį sraigtelį, ar iš respiratoriaus oro spaudimas dingtų, ar kiek vienu momentu neatliktų sukcijos (tai tam tikrų elektroninių motorėlių pagalba per gumines tūteles išsiurbiamos iš ligonio burnos, nosies ir gerklės susikaupiančios gleivės, ligonis beregint užtrokštų. Todėl nestebėtina, kad prie kiekvieno respiratoriaus dieną ir naktį budi mažiausia po vieną slaugę, o liuobos metu ir po du ar net po keturis asmenis: Daugeliu atvejų ligoniui padaroma tam tikra operacija, trachtea atidarymas, tai yra gerklėje praduriama skylė, į kurią įstatomas sidabrinis vamzdelis, ir per tą ligonis traukia kvapą ir išleidžia gerklės sekrecijas (gleives). Laimei, tokia operacija yra labai neskaudi ir kvėpavimo organams sustiprėjus bei vamzdelį pašalinus, skylutė užkelių dienų gražiai užsitraukia ir užgyja.

Apie kiekvieną polio pacientą galima būtų prirašyti atskirą straipsnį. Tai baisiai individuali liga, kurios pasėkas galima skirstyti į tris grupes: didžiausioji ta, kuri anksčiau ar vėliau galutinai pasveiksta, kita — kur ilgesniam laikui ar net visam amžiui lieka su silpnesniais paliestais organais; kita grupė, labai mažas nuošimtis, lieka respiratoriuose gulėti metams, ir trečioji, kuri, neatlaikiusi, miršta.

Nors epideminis ligos pobūdis jau yra žymiai sumažėjęs, o vieną dieną Winnipege jau nebebuvo nė vieno susirgimo, vis tik yra baimės, kad, kaip ir pernai, bent iki Kalėdų dar nebus galima jaustis visiškai saugiai.

Šiemet daug baimės sumažinta dėka gamma globulino tiekimo. Įšvirkštimus bent dviem atvejais gavo visi ligoninės tarnautojai ir jų vaikai, ir susirgusiųjų artimieji iki 30 metų amžiaus, nors liga nesiriboja tuo amžiumi. Yra atvejų, kur į King George atgabeno net per 50 m. amžiaus žmonių, nors tokių atvejų buvo per visą sezoną nedaugiau, kaip gal trys — keturi.

Baigiant, manau bus visiems geriausia patarnauta, patariant laikytis didžiausios švaros: ne tik prieš kiekvieną valgį gerai muilu mazgoti rankas, bet ir pratintis laikytis kitų atsargos priemonių — kaip ir slogos atveju, nekosėti ir nečiaudėti kitam į veidą. Jei Winnipego daktarų žinia yra tikra, tai apsisaugojimas neapkrėsti vienas kito per burną, gali būti efektingiausia saugumo priemonė. Čia tiktų pritaikyti senas posakis: „ne nuodėmė, kas į burną, bet kas iš burnos yra nuodėmė".

J. P.

NAUJAS PASISKIRSTYMAS PAREIGOMIS.

1953 m. spalio m. 13 d. įvykusiame naujai išrinktos KLB Krašto V-bos posėdyje, pareigomis pasiskirstė taip: J. Matulionis — pirmininkas, V. Meilus ir J. Yokubynas vicepirmininkai, V. Vaidotas ir A. Juozapavičius — sekretoriais, J. Strazdas — iždininkas, kun. Gutauskas, inž. J. Sližys ir K. Grigaitis — V-bos nariai.

KLB Krašto V-ba.

„Lėkštės" atskrenda iš kitur

Po labai „lėkštingų" 1952 metų šiemet, atrodo, turėjome ramybę. Nei danguj, nei spaudoj nieko tokio nebesimatė. Bent šiame kontinente. Atrodė, kad ir „lėkštėms" ir sensacijų mėgėjams atsibodo pagaliau žmones jaudinti. Tiesa, porą kartų pasiekė trumpos žinutės, kad kažkur ten Japonijoje ir Korejoje kažkas pasišvaistė padangėse, bet tai taip toli, lyg kitoje planetoje. Galėjome ramiai savo žemiškais reikalais toliau užsiimti.

Bet štai žymiausias „lėkščių" pionierius, majoras Keyhoe, vėl rašo ir jau antrą knygą apie „skraidančias lėkštes". Tiesa, ta tema nepaprastai aktuali, ir knygai rinka užtikrinta. Tik vienas dalykas tikras, tai kad Donald Keyhoe, Jungt. Valstybių marinų korpuso atsargos majoras, yra labai kruopštus tyrinėtojas ir jo straipsniai žurnale „True" bei jo pirmoji knyga „Flying Saucers Are Real" (Skraidančios Lėkštės yra tikros), kaip ir jo naujoji knyga „Flying Saucers From Outer Space" (Skraidančios Lėkštės iš pasaulio erdvių) yra rimtas darbas, paremtas tikrais faktais bei duomenimis, kuriems surinkti ir gauti autoriui teko prieiti prie slapčiausiai laikomų šaltinių ir pakelti nemaža sunkumų.

Savo naujausiame straipsnyje žurnale „Look" autorius sako:

Už Pentagono (Pentagonu yra vadinama augščiausioji USA kariuomenės vadovybė) kulisų aš stebėjau karo aviacijos kovą su sprogstama problema: apie skraidančias lėkštes? Kas galima publikai pasakyti 1951 metų rinktinė augštų valdžios pareigūnų grupė buvo sudaryta tirti tas lėkštes. Daugiau nei vienas buvęs skeptikas, slaptiems posėdžiams pasibaigus, žvalgybos karininkų atradimu, buvo skaudžiai sukrėstas.

Per paskutinius devynis mėnesius aš mačiau dauiumą tų slaptų tyrimų duomenų. Man buvo patiekti konfidencialūs karo aviacijos, laivyno ir marinų korpuso patyrimų pranešimai su aviacijos technikinės žvalgybos išvadomis. Kitas svarbias datas, daugeliui amerikiečių nežinomas, patiekė „Projekt Blue nook", lėkštėms tirti agentūra prie Wright-Patterson Field, arti Dayton, Ohio. Užlaidai pamažu besikeliant vaizdas gaunasi apstulbinantis.

Kol kas nėra duomenų, kad jie būtų nedraugingi. Tačiau keliais atvejais tos baugios mašinos pavojingai arti buvo priartėjusios prie Amerikos ir kitų šalių lėktuvų.

Straipsnyje 1949 m. aš pareiškiau, kad „lėkštės" yra tarp planetinės mašinos. Per 24 valandas karo aviacija buvo užplūdinta reikalavimų, pasakyti, ar tai tiesa. Sąmyšiui baigti Pentagonas paskelbė, kad „Sau cer Project" (lėkštėm tirti komisija) yra likviduota. Aviacija paskelbė, kad tos lėkštės yra vien įsivaizdavimas, haliucinacijos arba klaida. Vėliau knygoje „The Flying Saucers Are Real" aš pakartojau savo įsitikinimą, kad aviacija slepia atsakymą, kol kraštas bus paruoštas (tokiam atsakymui). Keletą kartų Pentagono karininkai bandė mane įtikinti, esą aš padaręs blogą klaidą. Bet kai aš pareikalavau parodyti man slaptus patyrimų pranešimus, aš atsidūriau prieš akmens sieną. Tik 1952 m. rugpjūčio mėnesį aviacija staiga pakeitė savo sfinksinį nusistatymą. Per pastaruosius 6 mėnesius man teko matyti begalo stebinančius faktus Aviacijos technikinės inteligencijos centro (ATIC) slaptose bylose.

1952 m. gruodžio 4 d. naktį išgąsdintas aviacijos lakūnas nusileido prie Laredo, Texas. Kadangi inteligencijos (žvalgybos) pranešimuose vardai nėra skelbiami, aš lakūną pavadinsiu lt. Earl Fogle.

Fogle pranešė oro bazės karininkams, kad per dvylika myliu nuo aerodromo kažkoks mėlynai šviečiąs daiktas vos nesusidaužė su jo lėktuvu. Keistasis skraiduolis tiesių tiesiausiai skrido į jo apšviestą F-51 lėktuvą. Tik paskutiniu momentu tas daiktas neapsakoma greitybe pasuko į šalį. Labai sukrėstas išgąsčio Fogle stebėjo, kaip skraiduolis švysterėjo augštyn statmenu kilimu. Vos momentui praslinkus jis atsigrįžo ir leidosi antrą kartą pulti jo lėktuvą. Fogle staiga užgesino savo šviesas ir nėrė žemyn, pasileisdamas stamena spirale. Nežinomoji mašina nėrą paskui jį per kokias 2000 pėdų. Matyt, nebematydama Foglės lėktuvo tamsoje, „lėkštė" pasuko link Laredo aredromo ir iš ten staiga pasuko šalin. Kildama statmenai augštyn, ta mašina dingo nakties tamsoje.

Prieš trejetą metų aviacijos karininkai būtų pasijuokę iš Foglės pranešimo. Dabar iš jo niekas nesijuokė. Dvi valandas žvalgybos karininkai jį tardė, teiraudamiesi smulkiausių duomenų... Žvalgybos pranešimą apie incidentą prie Laredo Keyhoe gavo iš Alberto M. Chop, karo aviacijos civilio eksperto UFO (UFO sutrumpintai vadinamas unindentified flying object arba neištirtas skraidantis daiktas). Chop yra karo aviacijos specialistas skraidančių lėkščių klausimais.

Laredo pranešimą aš mačiau 1953 metų sausio gale, sako majoras Keyhoe. Pentagone aš išverčiau ką tik išleistus žvalgybos pranešimus. Ten buvo ATIC (karo aviacijos technikinės žvalgybos korpuso) pareiškimas, kuriame griežtai atmetamas Dr. Donald Menzelio , Harvardo astronomo, teorija, kur Menzelis bandė paneigti „lėkštes", tvirtindamas jas esant miražais ir iliuzijomis. Į Keyhoe primygtiną klausimą buvo gautas toks ATIC oficialus atsakymas:

„Tokie išaiškinimai Projektui (Project Bluebook, oficiali įstaiga „lėkštėms" tirti) buvo žinomi ir rūpestingai tiriami dar gerokai prieš Menzeliui paskelbiant savo teorijas. Jos išaiškina vos mažą nuošimtį to, kas pastebėta... ATIC reikalaujant, žymūs mokslininkai ištyrė Menzelio aiškinimus. Nieko jo aiškinimų nepriėmė... Dr. Menzel buvo Project Bluebook pakviestas, kad išaiškintų pagal savo teorijas bet kurį ar visus neišaiškintus atstikimus (su „lėkštėmis"), pasinaudojant Projekto tam tikslui patiektais pranešimais. Bet Dr. Menzel nepasinaudojo jam suteikta proga... (d. b.)

St. CATHARINES, Ont.

MŪSŲ GYVENIMAS IŠ DAR ARČIAU.

Ši korespondencija, kaip atsakymas į p. Motiejaus N. L. 32 Nr. korespondenciją „Mūsų gyvenimas iš visai arti" bus pavėluota, bet jos faktai visai nepasenę.

P. Motiejus iškritikavo anksčyvesnes mano dvi korespondencijas. Juo ir visa jo grupė esu patenkintas, ypač, kad teisybei įrodyt jie nebesiima jėgos, bet rašo į laikraštį, — tai didelis šuolis į kultūringumą. Ir jei tokiu keliu eis ir toliau, tai galima bus tiktai sveikinti.

Nors rašydamas graibstosi ore ir neduoda argumentų, o kartais net paties žodžiai vieni kitiems prieštarauja, bet vistiek yra prasminga su Motiejum padiskutuoti, nes gal kartais galėsim ir kompromisą surast.

Motiejus rašo, kad

studentų kvarteto koncertas,

priešingai visokiems gandams, praėjo labai gražiai. Nebuvo jokių nesąžiningumų ir apyskaita rodo tvarkingą atsiskaitymą.

Aš ir nerašiau, kad koncertas praėjo negražiai, o susirinkusių skaičių pažymėjau tik apytikrį. Dėl apyskaitos tvarkingumo, tai Motiejus nebesuveda galų. Tiesa, kad galėjo būti rekordinis žmonių skaičius, nes salė buvo perpildyta. Kai vieną syk toj pačioj salėj buvo lietuvių šokiai ir buvo tik truputis per šimtą žmonių, tai salė buvo apytuštė. Šiuo kart apyskaita rodo taip pat tik 132 parduotus bilietus. Prie apyskaitos nėra jokių pateisinamų dokumentų. Taigi apyskaita padaryta tik patikint p. Dargienės žodžiais. Tai kur tvarkingas atsiskaitymas?

Toliau Motiejus rašo, kad dėl koncerto kilo kiek nesusipratimų valdyboje.

Bet jei viskas praėjo tvarkingai, tai iš kur valdyboj nesusipratimai dėl koncerto?

M. rašo:

„mažas sujudimas dėl nieko".

P. Vyšniauskas su malonumu anksčiau jau buvęs pasiūlęs persitvarkyti. Pabaigoj korespondencijos dar priduria, kad blogiausia esą, kad tokie mažmožiai patenka į spaudą, ir, kad besiaiškinant vieniems su kitais, likęs praleistas birželio išvežimų paminėjimas.

Ką p. Vyšniauskas anksčiau siūlė, aš nežinau; rašiau tik tai, kas išryškėjo susirinkime. Bet taip pat teko girdėti, kad p. Vyšniauskas, pasitraukus keturiems valdybos nariams, kreipėsi į revizijos komisiją, kad jam paskirtų kitus. Tai prašom: Motiejaus „kaip girdėt" ir mano čia „teko girdėt" lygios vertės.

Kad maži sujudimai dėl nieko ir mažmožiai patenka į spaudą, aš manau yra geriausia, nes tie „sujudimai" ir „mažmožiai" jau kelenti metai paraližuoja St. Catharines lietuvių veiklą. Taigi reik išsiaiškinti, kas jie per vieni. Netgi ir pats Motiejus patvrtina, kad besiaiškinant vieniems su kitais liko praleistas birželio išvežimų paminėjimas. Taip gi dėl tų pačių „mažmožių" liko praleisti jau suruošti šokiai, kuriems buvo gauta salė, gėrimams leidimas ir žmonės suvažiavo net iš kitų kolonijų, o šokiai neįvyko. Ir vis dėl tų „mažmožių".

P. Motiejus rašo — esą aš šposaująs

apie dešiniuosius

ir kad St. Catharinėje nepasireiškia nei dešinieji, nei kairieji. Jei taip, tai apie kokius partinius žmogelius praeitais metais Motiejus rašė „Naujienose?

Iš tikrųjų tam partiškumui surast, reik grįšt kelis metus atgal, kai visi Kanados lietuviai buvo suskilę į du blokus: KLCT ir KLS. Tuo laiku St. Catharines lietuviai galėjo didžiuotis išlikę vieningi. Ir jei ne keletas „vilkų avies kailyje", tai gal ir šiandien nereikėtų vargt su „mažmožiais".

Bet kai jau susiorganizavo KLB ir St. Catharines lietuviai pasivadino B. Apylinke, perimant naujai valdybai pareigas, buvusioji S-gos valdyba užlaikė pinigus ir dokumentus ne tik tuos, kurie buvo įgyti ir sudaryti esant skyriui KLS vardu, bet ir tuos, kurie buvo susidarę esant skyriui KLT vardu, taigi nuo St. Catharines lietuvių susiorganizavimo pradžios, nors persiorganizuojant buvo teigiama, kad KLS yra ta pati KLB-nė. Po to įvykio visuomenė net dvejuose susirinkimuose buvo vienbalsiai nubalsavusi, kad tie pinigai ir dokumentai turi pereit St. Catharines L. B-nės Apylinkės žinion, bet buvusioji „nepartinė" Sąjungos valdyba į tai nekreipė dėmesio, nors ji ir buvo tų pačių žmonių rinkta ir tų žmonių nutarimai jai turėjo būt privalomi. Taigi, vadinamų „nepartinių" savivaliavimas ir visiškas nesiskaitymas nei su visuomene, nei su visumenei bendrais reikalais parodė jų „nepartiškumą". Tas viskas St. Catharines lietuvius privedė prie to, kad jie neberanda reikalo lankyt susirinkimų ir daryt kokius nors nutarimus, nes vistiek jie paverčiami niekais.

Kaip suprast tokį pasielgimą? Tik iš tų keliasdešimt dolerių, bet kam ne kažin kiek naudos, o tie St. Catharines lietuvių organizaciniai dokumentai visai niekam nereikalingi. Jie brangūs tik šios kolonijos lietuviams, nes sudarytų jos istoriją. Todėl aš kitaip to fakto nesuprantu, kaip tik padaryti tą lietuvių dezorganizaciniais sumetimais. Ir tą padarė keletas asmenų, prisidengusių KLS „nepartiniu" vardu.

Prie čia paminėtų pinigų ir dokumentų nusavinimo, dar galima pridėt ir į valdybos visuomenės rinktų asmenų

ignoravimas.

Išrinkta valdyba pasiskirsto pareigomis ir sekretorius nori perimt pareigas, bet valdybos pirmininkas bylas ir susirašinėjimą pasiima pats, o v-bos posėdy paskirtam sekretoriui pareiškia, kad jis netinkąs sekretoriaus pareigoms dėl mažo rašytingumo... Tik jei to pirmininko tokia nuomonė buvo, tai galėjo nesutikt valdybos posėdy ir pasiūlyt kitą. Taigi ir čia nesiskaitymas ne tik su tuo asmeniu, bet ir su jį išrinkusiais žmonėmis. Pagaliau tie asme-

Nukelta į 7 psl.

BALF. PIRMININKAS KAN. J. B. KONČIUS

kviečia aukoti tremtiniams pinigais, rūbais ir avalyne.

Vėl kreipiuosi į Jus, mieli lietuviai, norėdamas atkreipti Jūsų dėmesį į vargstančius Europoje tremtinius ir paprašyti jiems naujos pagelbos. Nekartą esate parodę krikščionišką gailestingumą nukentėjusiems broliams ir sesėms ir savo aukomis sumažinote jų vargą... Lankydamasis Europoje, patyriau tremtinių begalinį dėkingumą už suteiktą paramą ir jų padėkos žodžius esu Jums daug kartų perdavęs. Jų padėka visad lydėdavo viltis, kad gerieji Amerikos lietuviai nepamirš jų ir ateityje.

Mačiau iš arti jų gyvenimą, susipažinau su jų sunkumais ir turėjau progos įsitikinti, ko jiems trūksta. O reikia visko: maisto, rūbų, vaistų ir pinigų kasdieniniams, tačiau būtiniems reikalams.

Tuo tikslu BALFFas kasmet organizuoja visose lietuvių kolonijose rinkliavas. Aukų vajai vyksta ir dabar. Tikiu, kad neatsisakysite juos paremti gausiomis aukomis.

Dabar, artinantis žiemai, kviečiu Jus, brangūs Amerikos lietuviai, atidaryti savo spintas ir skrynias. Gal ten rasite drabužį, avalynę ar kitą daiktą, kurį galėtumėte atiduoti vargstantiems Europeje mūsų tremtiniams. Jiems labai trūksta rūbų. Vyrams reikia kelnių ir žieminių paltų, marškinių, įvairių kitokių baltinių, rankšluosčių, net ir nosinių. Be to, yra labai didelis nedateklius lovos skalbinių, paklodžių, pagalvių, šiltesnių antklodžių ir užtiesalų.

Kreipiuosi į visą visuomenę, prašydamas nepagailėti aukos, nes be jūsų paramos organizuojamos rinkliavos nebus našios.

Dar noriu priminti, jog labai prasminga ir gražu, jei aukojamas daiktas yra duodamas sutvarkytas ir švarus. Kiekvieną gavėją džiugina ne tik pati auka, bet ir jos kokybė, nes tada jis pajunta, kad yra ne tik neužmirštas, bet dar vertinamas kaip žmogus.

Juodoji ranka

RICHARD SORGE

3.

1925 m. sausio mėnesį Richardas Sorge, kaip godus naujokas, atvyksta į savo dvasinės Alma Mater rūmus Maskvoje. Jo pavardė automatiškai buvo išbraukta iš Frankfurto komunistų partijos sąrašų ir įrašydinta į Rusijos komunistų partijos sąrašus.

Vienerius metus pasimokinęs komunistų šnipinėjimo sistemos, kodo, dešifravimo būdų, pasaulinės politikos, sabotažo technikos, geografijos ir kariuomenės organizavimo — Richardas Sorge pasiunčiamas atlikti pirmojo savo uždavinio. Tai nebuvo labai įdomus ar pavojingas uždavinys, o vien tik reikalai daugiausiai susiję su partijos vidaus kivirčais Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje ir Anglijoje, kuriuos Maskva norėjo tinkamai ištirti. Maskvon Sorge sugrįžta 1929 m. ir čia perkeliamas kaip agentas iš komunistų internacionalo į Raudonosios Armijos ketvirtą biurą, špionažo įstaigą, kurios būstinė buvo įrengta Bolšaja Semionovskaja Nr. 14. Šios šnipų įstaigos viršininkas anuomet buvo generolas Olitskis. Netrukus jis pasiūlo Richardui Sorgei pasirinkti tolimesnei savo darbo veiklai vieną iš penkių pasaulio kontinentų. Sorge pasirenka Aziją, kur šios rūšies veikla buvo susieta su pavojais, nedatekliais ir įvairiausiais sunkumais, kur suėmimas šnipui lėmė mirtį. Richardas Sorge paskiriamas vykti į Šanchajų, kur jis dvejus metus dirba internacionaliniame šnipų tinkle.

1933 m. sausio mėnesį Richardas Sorge atšaukiamas Maskvon ir pakeliamas į generolo - leitenanto laipsnį. Tą patį mėnesį Hitleris užgrobia Vokietijoje valdžią. Teroro banga užlieja kraštą. Dažni ir gausūs suėmimai praktiškai visiškai paraližuoja vokiečių komunistų partijos veikimą. Daugumas vokiečių komunistų vadų lieka suimti, kankinami ir nužudomi.

Hitleriniam režimui Vokietijoje toliau siaučiant, Richardas Sorge pateikė Maskvai nepaprastai drąsų pasiūlymą. Jis pasisiūlo grįžti Vokietijon, nepaisant aštuonių metų pertraukos. Vokietijoje jis veiktų, pozuodamas karštą nacių persimetėlį. Naudodamasis nacizmu kaip priedanga, Richardas Sorge norėjo vykti į Japoniją ir ten organizuoti pirmą didelį šnipų tinklą.

Šis planas buvo taip pavojingas, kad net Raudonosios Armijos generolai jam pasipriešino. Jie laikė tai tikra savižudybe. Generolas Sorge jiems buvo per brangus objektas tokiai rizikai. Bet kai išaušo pavasaris, Sorgei pasisekė juos įtikinti ir jie sutiko pavesti jam šį uždavinį. Dar ne vienam komunistui nebuvo pavykusi tokia akiplėšiškai drąsi apgaulė. Šis įžulumas pagaliau, ir liko viena tų priežasčių, kurios jį pražudė.

Vokietijoje 1933 metais keliolika komunistų agentų veikė nacių organizacijose. Jie buvo užėmę tuos postus daugelį metų prieš Hitleriui užgrobiant valdžią. Jie niekur nefigūravo kaip komunistai. Sorgės padėtis buvo visiškai skirtinga. Jis aktyviai dalyvavo kaip revoliucionierius Vokietijoje per 1919-1925 metų laikotarpį. Daug ar netgi daugumas jo buvusių bendradarbių buvo nacių suimti. Ir jei tik vienam iš jų tektų prasitarti... Be to, per tuos 8-rius metus, kada jis dirbo rusų naudai, jis lengvai galėjo būti atpažintas vokiečių kontražpionažo agentų, pavyzdžiui, mačiusių jį kad ir Maskvos Akademijoj, arba veikimo metu Skandinavijoje, Anglijoje ir Šangchajuje. Maskvoje jis buvo parašęs dvi knygas apie komunizmą. Abi knygos buvo Sovietų valdžios Rusijoje atspausdintos ir abi buvo pasiekusios plačias skaitytojų mases Vokietijoje. Kadangi naciai buvo kruopščiai išknaisioję ne vien tik viešųjų knygynų lentynas, bet ir privačių, ieškodami komunistinės literatūros, tai turėjo tikrai būti neįmanoma, kad vienas ar kitas egzempliorius nebūtų patekęs į jų rankas. Pagaliau, jis rengėsi grįžti Vokietijon ne svetima pavarde prisidengęs, bet savo tikruoju vardu. Visi faktai kalbėjo prieš jį. Tačiau nepaisant visų kliūčių, Sorgei jo sumanytas planas pilnai pasisekė.

Štai, kaip tai buvo įvykdyta. —

Tuo metu aš pati buvau komunistų agentė, rašo Hade Massing, Vokietijoje ir dirbau Ignaco Reisso vadovaujamoje O. G. P. U. (komunistų slaptoje policijoje), kuri veikė Vakarų Europoje. Mano pareiga buvo padėti pereiti Vokietijos - Čekoslovakijos sieną vokiečių komunistams, kurie buvo pasmerktųjų sąrašuose. Kadangi aš turėjau Jungtinių Amerikos Valstybių pilietybę, tai man sienų perėjimas buvo, palyginamai, lengvas reikalas.

Vieną dieną, tai atsitiko rodos Vienoje, Reisas man pranešė, kad pagalba reikalinga Richardui Sorgei. Jis kreipėsi į mane šiais žodžiais:

— Jūs, rodos, man minėjote, kad asmeniškai pažįstate daktarą Maksą Geisenbergą, „Frankfurter Zeitung" leidėją? — (Tarp kitko reikia pažymėti, kad šis laikraštis buvo geriausias Vokietijoje, netgi ir nacių laikais).

— Taip — atsakiau.

— Ar Jūs negalėtumėte Iką jam rekomenduoti? — paklausė Reissas.

Prieš naciams užgrobiant valdžią, mums kartais pavykdavo išgauti mūsų agentams šio žymaus laikraščio užsienio korespondentų vietas. Žinoma, leidėjai net nesapnavo apie tikrąsias jų pareigas. Bet dabar tai buvo beveik neįmanoma. Naciai buvo reorganizavę ir pertvarkę „Frankfurter Zeitung" ir visi mūsų pirmykščiai keliai buvo užblokuoti. Laimei, asmeniškai pažinojau ir buvau susidraugavusi su dr. Maksu Geisenbergu. Jis buvo didelis nacis ir visokie valymai jo pozicijos nebuvo palietę. Mūsų draugystė buvo grynai asmeninio pobūdžio. Jis niekad neįtarė, kad aš buvau komunistė.

Parašiau jam ilgą, draugišką laišką, rekomenduodama Sorgę kaip užsienio korespondentą. Reikia pasakyti, kad Sorge buvo ne be privalomų kvalifikacijų. Žinoma, tik tuo atveju, jei jo raudonosios spalvos pamėgimas nebūtų žinomas. Tačiau Sorgei pavyko įtikinti leidėjus, kad jis buvo senas Kinijos gyventojas ir kad jo straipsniai apie Tolimuosius Rytus buvo atspausdinti keliuose Vokietijoje leidžiamuose žurnaluose.

Kaip savo asmeniškas pažintis, Sorge nesivaržė net paminėti pačių įžymiausių ir labai konservatyvių vokiečių kolonižos Šanghajuje biznierių pavarde. Pagaliau, tai buvo teisybė, nes būdamas Šanghajuje Sorge sistemingai ir kruopščiai palaikė draugiškus santykius su jais, kaip žinių šaltiniais. Bendrai paėmus, viskas, ką Sorge teigė, buvo taip logiška ir teisinga, kad nei Reissas, nei aš nebuvome perdaug nustebę, kai paaiškėjo, kad Sorge gavo „Frankfurter Zeitun" Tokio korespondento vietą.

Bet dar vieną ir svarbiausią kliūtį reikėjo dabar nugalėti. Kad sėkmingai galėtų pozuoti ištikimą nacį, jam reikėjo įstoti partijon. Tuo gi atveju Geštapas turėjo patikrinti jo asmenį ir pateiktus faktus.

Sorge ėmėsi šios kliūties nugalėjimo itin atsargiai. Jis taip pagrindinai išstudijavo Hitlerio knygos „Mein Kampf" visus 787 puslapius, kad vos tik žodis „Swastikt" būdavo paminėtas, jis visiškai natūraliai užkaisdavo kaip didžiausis nacis. Jis susidraugavo su tikraisiais naciais ir vienerius metus nepalietė alkoholio, bijodamas išsiduoti girtame stovyje.

Pagaliau jam beliko žengti tik tą neišvengiamą žingsnį — paduoti prašymą nacių partijai, pasirašant savo tikrąją pavardę. Sorgės likimas dabar jau buvo Geštapo rankose ir jam liko tik laukti...

D. b.

KELIONĖ ERDVĖN IR KAIP JĄ ĮSIVAIZDUOJA „PROF". HEINZ HABER.

Rašo dipl. inž. J. Bulota.

2.

5. Baigiant dar galima pasakyti, kad p. fizikos „prof." nebesiorientuoja net fizikos paprasčiausiame dėsnyje, kad visi kūnai tuščioje erdvėje krinta tuo pačiu greičiu, ir todėl be reikalo baiminasi dėl skylių ar išmušto lango raketoje.

Kad greičiau ir paprastesnėmis priemonėmis tarpplanetinę raketą „iškėlus" į stratosferą, kur nebėra oro, raketa turės būti kuo ilgesnė, kuo mažesnio diametro (mažiausio pasipriešinimo orui), kuo daugiau sukoncentruota be tuštumėlių — užpildyta kelionei reikalingais irgi sukoncentruotais daiktais.

Po kelių ar keliolikos minučių, raketa žmogaus kūnui per nešamai greitėdama, jau bus įgijus žemės trauką nugalintį greitį ir išnėrus iš žemės atmosferos, kur jau nei raketos konstrukcija ar jos forma nebetu rės jokios reikšmės ir jeigu reaktyviniai motorai bus jau sustabdyti, tai viskas raketoje ar šalia jos judės absoliučiai tuo pačiu ir tos pačios krypties greičiu. Nuo šio momento kelionautojų patogumui raketa bus išardoma — ištuštinama, aplink ją ir kokiame tik norime nuotolyje nuo jos bus išpūstos hermetriškos palapinės, „patiestos" nylino ar panašios plonutėlės, sakysim kad ir kelių hektarų ploto paklodės ir tt., — žodžiu, iš raketos pasidarys dar dabar net neįsivaizduojamos formos ūkis, miestelis ar kas panašaus ir viskas, jeigu žmogus savo muskulais nejudins, nesikeičiamoj padėtyje judės tuo pačiu greičiu.

Bet visais atžvilgiais įdomiausia yra tai, kad dabar raketa pasiimtomis skystame ar net kietame stovyje tonomis dujų lengvai jas išleidžiant laukan gali sudaryti aplink save atmosferą: norimos dujų sudėties, norimo dydžio ir net norimo (labai nedidelio) išorinio spaudimo. Taip išleistos dujos nei kiek neatsilikdamos seks raketą, o veikiant tiems patiems, bet jau dabar raketos masės traukos dėsniams, tos dujos pamažu sups raketą ir prie jos bus susikoncentravę daugiausiai, bei kuo tolyn vis skystėdamos iki nulinio spaudimo. Pavyzdžiui, išgarinę, sakysim, 10 tonų pasiimto deguonies ar azoto mišinio (jei tai būtų ant žemės, tas sudarytų apie 10.000 kubinių metrų oro, žinoma, su vienos atmosferos spaudimu), aplink raketą šios dujos sudarytų keleto šimtų metrų, iki kelių kilometrų spindulio, kad ir su nedideliu prie raketos masės, gal tik kelių dešimttūkstantinių atmosferos spaudimu, raketos atmosferą.

Šiame gamtos padovanotame tarpusaviame kūnų traukos dėsnyje ir glūdi **palaimintas** daugybės būsimų tarpplanetinių raketų problemų išsprendimas, nes mūsų raketos atmosfera galės turėti tuos pačius, kaip žemės, arba specialius privalumus. Nenusiminkim, nes kad ir prie labai mažo raketos atmosferinio spaudimo, nes raketas dar žemesnio spaudimo (dabar jau eegzistuoja siurbliai, pajėgūs iščiulpti orą ar dujas kone iki nulinio spaudimo) siurbliais, reikale visą ar mūsų kvėpavimui dalinai, susičiulpsime raketos atmosferos orą. Žodžiu, tarp planetinėje kelionėje gyvensime, kad ir specialioje, bet visiškai pagal reikalą mūsų raketos atmosferoje.

Nebereikalingas ir net beprasmiškas bus vidujinis raketos dujų spaudimas, nes tas pats siurblys per specialų „nylono" lankstų vamzdelį palaikys mūsų specialaus kombinezono vidujinį spaudimą, užtikrindamas kartu ir laisvą, normalų alsavimą. Žodžiu, keliausime tikriausiai kone su visais raketos atidarytais „langais".

Kai mes jau artėsime prie Marso ir ruošimės nusileidimui, tada paleisime visus siurblius, susičiulpsime ir suskystinsime kone visas raketos atmosferos dujas, vėl užsidarysime į pradinės formos raketą bei įjungsime reaktyvinius stabdymo motorus nusileidimui.

Tais pačiais samprotavimais ir **pamatuotomis** galimybėmis yra jau apskaičiuoti ir būk jau galimi įgyvendinti Žemės dirbtiniai satelitai — tarpplanetinės platformos — tramplynai.

Galima būtų, šia tema bekalbant, nueiti iki būsimos raketos detalių, bet tai palikime fantastams - romanistams a la Tolstojus.

Taigi, išvadoje iš visko ir atrodo, kad ne pačioje tarpplanetinėje kelionėje glūdi didieji sunkumai, bet sprendime — įgyvendinime: kaip išlėkti iš žemės traukos ribų, apie ką šiose skiltyse aš esu išsamiau jau parašęs.

Dipl. ginkl. ir mechan. inž.

J. Bulota.

ATIDAROMAS KINAS.

Kaip pernai, taip ir šiais metais skautų vyčių „Perkūno" būrelis ruošiasi rodyti filmus kiekvieną sekmadienį Lietuvių Namuose.

Sezonas atidaromas spalio 25 d. Filmai bus rodomi nuo 4,30 val. po pietų. Šiais metais vyčiai stengsis filmų duoti ir jaunąjai kartai. Apie specialius seansus bus atskirai pranešta. **S.**

Mokslo-technikos naujienos

ATOMINĖS ENERGIJOS FABRIKAI BUS KANADOJE PENKIŲ METŲ LAIOTARPYJE.

Atominės energijos fabrikai Kanadoje veiks prekybiniu mastu per ateinančius penkerius metus, sako Dr. C. J. Mackenzie, prezidentas valstybei priklausančios korporacijos, Atomic Energy of Canada Ltd.

„Turime šimtus problemų ištirti, kol šios jėgainės pasidarys ekonomiškesnės ir galės konkuruoti su kitais jėgų šaltiniais", sakė jis, „bet dabar nėra abejonės dėl jų tinkamumo kaipo industrinės energijos šaltinių".

Kanada greitu laiku bus viena iš didžiausių uranijaus gamintojų. Nėra abejojama, kad šis kraštas galėtų patenkinti visą savo radio - aktyvios medžiagos pareikalavimą. (CS).

VAIRUOJAMOS RAKETOS ALBERTOJE

Laukiama, kad pastovūs šovinių bandymai prasidės sekančių metų pradžioje Kanados naujame 35 mil. dol. vertės raketų rajone rytinėje Albertoje.

Daugiau kaip 1.000 darbininkų smarkiai pastūmė darbą šiame rajone per vasarą, kad didžiausia statybos dalis būtų užbaigta dar prieš žiemą.

Šis 4.000 kvadratinių mylių projektas laikomas paslaptyje ir tiktai keletas smulkmenų yra žinomos. Maždaug 2.000 lakūnų bei technikų su savo šeimomis gyvens šio rajono miestely. Statyba prasidėjo 1951 metais.

Šiame rajone neįvyks jokie atominiai bandymai. Išbandyta bus tam tikra rūšis ore vairuojamų raketų, kurios neseniai buvo šaudomos iš Sabre Jet sprausminio kovotojo netoli Ottawos. (CS).

KANADOS MOKSLININKAI TRIUMFUOJA SINTETINIO CUKRAUS GAMYBA.

Du jauni mokslininkai, kurie dalyvauja National Research Council of Canada tyrinėjimo darbuose, išsprendė vieną iš chemijos klasikinių problemų — paprasto cukraus arba nendrinio cukraus (sucrose) gamybą sintetiniu būdu. Šie du yra Dr. Raymond U. Lemieux, 33 metų amžiaus kanadietis, ir Dr. George Huber, 25 metų amžiaus šveicaras mokslininkas, sintetiniu būdu pagamino tyrą kristalinį cukrų.

Dr. Lemieux pareiškė, kad ši sintezė nebus panaudota prekyboje, kadangi cukrus yra sudėtinis chemikalas, kuris daugiau pagamintas naturaliniu būdu ir yra vienas iš pigiausių.

Ši pasisekusi paprasto cukraus sintezė yra svarbi pažanga tam tikrų pagridinių gliukozės cheminių savybių supratime. Be to, šitas dalykas paža da padaryti daugelio sudėtingų substancijų sintezę, kuri reikalaus tik šabloninio darbo.

Ši problema, kurią mėgino išspręsti šimtai chemikų per eilę metų, buvo išrišta šių dviejų vyrų mažiau, kaip trijų mėnesių bandymais prerijos regionalinėje laboratorijoje Saskatoone. (CS).

KANADOS LAIVYNO „POVANDENINIS TAKSI".

Kanados laivyno narūnai turės greitu laiku „povandeninį taksį", kuris juos gabentų tiesiog į veikimo vietas sėkliame vandenyje. Karališkoje Karo Akademijoje (Royal Military College) Kingston'e yra išvystytas keistas laivelis, kuris stumiasi pirmyn kaip žuvis (squid). Jis turi daug panašumo į nėrimo varpą, apimant ir žemutinėje pusėje langelį, pro kurį narūnas su deguonies atsarga gali išeiti ir įteiti, kai jis yra po vandeniu. Ši mašina, kurią išvystė Lt. Col. P. C. King ir prof. H. J. Styles, yra neapginkluota ir nėra paskirta karo veiksmams, bet tiktai gelbėjimui, pataisymui bei povandeniniam tyrimui. (CS).

VIENO MILIONO DOLERIŲ VERTĖS MEDICINOS TYRIMO CENTRAS

Charles H. Best ir Frederick Banting, abu būdami dar jauni tyrinėtojai Toronto Universitete, atrado 1921 metais insuliną. Šis atradimas buvo vienas iš didžiausių medicinos istorijoje, kadangi jis užtikrino daug tūkstančių cukraus liga sergantiems gyvybę, kai jau nebebuvo pagelbos arba vilties. Frederick Banting prarado savo gyvybę lėktuvo nelaimėje paskutiniame kare. Bet Dr. Charles H. Best tęsė tyrimo darbus Toronto Universitete ir yra vienas iš daugiausiai respektuojamų medicinos mokslininkų Šiaurinėje Amerikoje.

Best Institutas, kuris yra esamo Banting'o Instituto tęsinys, buvo atidarytas rugsėjo mėn. Tai progai buvo panaudotas auksinis raktas ir šis įvykis pasižymėjo medicinos srities pasaulinių garsenybių dalyvavimu iš įvairių kraštų. CS.

SASKATOONAS PEREINA PRIE NATURALINIŲ DUJŲ VARTOJIMO.

Saskatoonas, tai 55.000 žmonių miestas centriniame Saskatchewane, gaus naturalinių dujų šį rudenį. Dujos ateina

Nukelta į 5 pusl.

KULTŪRINĖ KRONIKA

M. ŠILEIKIUI 60 METŲ.

Čikagoje gyvenančiam senosios kartos išeiviui dailininkui Mikui Šileikiui spalio 15 d. sueijo 60 metų amžiaus. Gimė jis Leminkėlio vienkiemy, Zarasų aps. Amerikoje gyvena nuo 1913 metų. 1928 metais buvo parvykęs Lietuvos aplankyti, Parsivežė pukių įspūdžių apie tuometinę nepriklausomą Lietuvą.

M. Šileikis tapybą pradėjo studijuoti Bostono meno mokykloje, kartu dirbdamas „Keleivio" spaustuvėje. 1919 metais persikėlė dirbti į „Naujienų" spaustuvę ir iki šiol šio dienraščio štabe tebedirba. Kel damasis į Čikagą tikėjosi čia galėsiąs toliau studijuoti. Tas jam pavyko, ir 1923 metais baigė Čikagos Meno Institutą. Aktyviai dalyvauja amerikiečių ir lietuvių dailininkų gyvenime, amerikiečių parodose ir yra laimėjęs nemaža premijų. Daugiausia mėgsta tapyti gamtos vaizdus.

Vos atvykęs į Ameriką, M. Šileikis pradėjo rašyti korespondencijas „Keleiviui". Vėliau būdamas studentų draugijos nariu, redagavo „Moksleivių Kelius" ir ilgą metų eilę „Naujenose" tvarkė „Meno Žinių" skyrių. Daug rašo spaudai ir dabar. Sukaktuvininkui linkime geraiusios sėkmės ir ilgiausių metų! K.

GAUTI NAUJI LEIDINIAI.

Jeronimas Cicėnas. VILNIUS TARP AUDRŲ. Išleido Terra. 470 puslapių. Viršelis dail. P. Augiaus. Knyga gausiai iliustruota Augustino, Kolupailos, Gimbuto ir kitų nuotraukomis. Prie knygos pridėti Vilniaus ir krašto žemėlapiai, sudaryti p. Šlapelio. Tekste yra ir gaidų. Knyga: kietais gražiais viršeliais 5,50 ir minkštu aplanku — 5.00. Tai yra vertingas ir gražiai išleistas Terros leidinys, vertas pasiūlyti visiems knygos mylėtojams. Knyga gaunama „Nepriklausomos Lietuvos" redakcijoje: 7722 George St., Ville Laslle, Montreal, P. Q.

Jurgis Gliauda. ORA PRO NOBIS. Premijuotas romanas. Iliustravo dail. V. K. Jonynas. Išleido „Draugo" bendradarbių klubas Chicagoje. 448 puslapiai. Kaina 4 dol. Knyga gražiai išleista ir originaliai iliustruota; gražios išvaizdos.

Luigi Pirandello. PIRMOJI NAKTIS. Novelės. Išleido Terra. 130 puslapių. Kaina 1,50. Pirandello yra Nobelio premijos laureatas, garsus italų rašytojas — novelistas ir dramaturgas. Leidinyje yra ir autoriaus atvaizdas. Šis leidinys gaunamas „NL" redakcijoje.

Prosper Merimee. KOLOMBA. Romanas. Išleido Terra. 226 puslapiai, kaina 2,50. Tai labai populiaraus rašytojo, autoriaus garsios „Carmen" operos ir iš lietuvių gyvenimo „Lokio". Knyga gaunama „N. L." redakcijoje.

Knygos Bičiulis, neperiodinis Knygos Bičiulių Klubo leidinys Nr. 2, 1953. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Siuntinėjamas nemokamai.

ATAMUK APIE VILNIAUS TEATRUS IR AKTORIUS.

„Vilniuje įvyko Lietuvos operos ir baleto, Dramos teatro ir Vilniaus rusų dramos teatro darbuotojų pasitarimas, kuriame buvo svarstytas teatrų darbas.

Pranešimą padarė Atamuk. Pranešėjas nurodė, jog ypač suaktyvėjo Lietuvos teatrų veikla, besiruošiant lietuvių literatūros ir meno dekadai, įvykstančiai Maskvoje šiemet.

Operos ir baleto bei Dramos teatrai pasiekė kai kuriuos laimėjimus.

Tačiau, — kaip pažymėjo pranešėjas, — nežiūrint pasiekimų teatrų darbe, vis dar respublikos sostinės teatrai silpnai vykdo jiems iškeltus uždavinius.

Vienas iš pagrindinių trūkumų yra tai, kad vis dar per maža teatruose statoma originalių scenos kūrinių.

Vis dar yra žemas kai kurių spektaklių meninis-idėjinis lygis.

Ypatingai reikia atkreipti dėmesį į tą faktą, jog eilė pastatymų po premjeros arba visiškai daugiau nebesirodo scenoje, arba tolesni spektakliai yra žemo meninio lygio, paruošti neatsakingai.

Silpnai respublikos sostinės teatruose dirbama su jaunais aktorių kadrais, jie nepakankamai reikliai ir rūpestingai auklėjami".

Taip rašo komunistinė spauda lietuviškai. Kiek čia yra tiesos, sunku pasakyti, bet iš to viena aišku: okupantui nepakanka to, ką jis iš lietuvių gauna. Okupantas nori daugiau išspausti sau naudos.

Beje, iš to straipsnio aiškėja, kad Baleto teatro baletmeisteriu yra Grivickas, Dramos teatro direktoriu mZulonas. Tai gi baletmeisteris Kelbauskas ir Teatro direktorius Grybauskas pavaryti.

— Turkijos sostinėje Ankaroje viešėjo Prancūzijos premjeras ir užsienių reikalų ministeris, kuris tarėsi dėl naujos santykių sutarties.

BORIS GUSEV

Tiltas

Apysaka.

2.

— Niuročka, draugužėle, eikš čia! — iš mašinos pasigirdo mergiškas balsas, bandąs perrėkti vėjo švilpimą. — Ir draugas Petrenko tegul su mumis važiuoja!

— Jis tegul sėdasi į kabiną! — sušuko buhalteris, sandariau užsegdamas savo apsiaustą. — Jam reikia pailsėti!

— Jokiu būdu negalima! — taipgi rimtai atsiliepė mergiškas balsas. — Jis praėjusią savaitę mums pradėjo skaityti paskaitą, tiktai niekaip neįstengė pabaigti. Tegul su mumis sėdasi!

— Einu! — atsiliepė Petrenko. — Sėsk, Kondrašin, prie Donisovo. Nuo jos visą laiką vis vien neatsikratysi! Be to tau ir atleisti negalima. Žiūrėk abiem, Denisovair Tokiame subiurime, jeigu įklimpti, — neišsikapstysime!

Kampas brezento, dengusio mašiną, buvo atmestas. Užpakaly iš mašinos išsikišusios šlapios lentos buvo nukarusios beveik ligi žemės. Petrenko atsistojo ant rato ir ant pilvo persivertė į mašiną.

— Tempkite jį, mergaitės! — padavė komandą grubus moteriškas balsas iš mašinos gilumos. — Tiktai žiūrėkite, kad jis į viršų nenuskristų. Toks jis pas mus pasidarė sulysęs, kad tiktai neprižiūrėk, taip vėjas ir nupūs nuo briaunos.

— Niekis, teta Daša, — ramiai atsiliepė Annuška, jau įsikrausčiusi į mašiną. — Mes jį virvele priveršime, gal, nenuskris.

— Stipriau balsą duok, Ane, — pasakė moteris. — Ko slėpiesi? Čion, mielas drauge, Ivan Petrovič, čion, atrodo, kaip ir minkščiau.

Brezentą nuleido, ir būdoje pasidarė tylu ir šilta, kaip kambary.

— Minkščiau negalima, teta Daša! — pasakė Petrenko. — Kai tiktai minkšta, taip ir užmigsiu. Man, gal, agrastų krūmą po galva, ar ką? — Tamsoje jis apgraibė, kas greta jo, ir atsisėdo ant ritinio vielų, numesto ant lentų. — Na, bet čia netoli. Šukterk Denisovui, kad važiuotų!

Mašina pajudėjo. Ilgi lentų galai, nusikorę iš mašinos, sutabalavo plakdamiesi vienas į kitą. Šviesa, įsiskverbusi po brezentu, sumirkčiojo ir kryptelėjo. Vėl sušlamėjo vėjas ir lietaus lašai įžambiai kirto į brezentą ir momentui nustelbė motorų ūžimą.

— O jūs nors truputėlį užsnūstumėt, Ivan Petrovič, — pasakė Annuška. — Negi mes jūsų neišbudinsime? Kurią jau naktį kankinatės?

— O kada gi bus lekcija, Ivan Petrovič? — sukikeno mergina, šaukusi Petrenko į mašiną.

— Svietka, nekaišiok dantų! Kokios čia gali būti lekcijos! — nutraukė ją teta Daša. — O tu, Anna, veltui prašai. Tu gi žinai; jis pas mus gi geležinis! Duonos, kavalieriau, nori? Savosios vėl, aišku, užmiršai pasiimti? Štai ir lašinių yra. Ir kada tu, prakeiktasis, apsivesi? Apskųskite, mergos, jį raikomui. Painiojasi, viengungis velnias, po kojomis, nemiega, nevalgo, net kaulai brazda... Ir nors pačią jam stipresnio būdo...

— Mes jį pagal numerius paleisime, teta Daša, — suprunkštė Svietka.

— Žiūrėk, kad tavęs kurie ten nepaleistų į išloštuves! — šiurkščiai atsiliepė teta Daša. — Girdi, Petrenko, Denisov kažkodėl tave saugo. — Ji atmetė brezentą. — Kokiu keliu geriau važiuoti?

— Kad aš ten šiuolaik nebuvau, — atsiliepė Petrenko. — Iš kur man žinoti? Tegu važiuoja per Lechovą, ten žemė stipresnė.

— Per Lechovą, Denisov! — šuktelėjo teta Daša ir nuleido šlapią brezentą, kuris pliaukštelėjo į mašinos šoną. — O tu pas mus, drauguži, viską privalai žinoti...

Nuo to meto, kai prasidėjo lietus, vanduo nespėdavo išdžiūti. Pradžioje jis rinkosi duobelėse, grioveliuose, daukuriuose ir nenutekėjo, o vis pasipildė. Paskui mažos valkos susiliejo viena su kita ir su grioviais, perpildytais iki pat kraštų, ir greit vandens prisirinko taip daug, jog atrodė, kad jeigu dar palis, visa žemė apsidengs plonu vandens sluogsniu, kaip palyva, kurioje nuo lietaus lašų bėginės bangų ratai.

Denisov davė signalą ir mašina sustojo.

— Atvykome, — pasakė teta Daša, kai visi išlipo ir sustojo ant augšto kranto.

Faros sužibo. Du spinduliai, pradžioje išsiskyrė, o paskui susilieję į vieną šviesų pluoštą, nukrito ant vandens ir ant sugadinto tilto.

Dabar buvo aišku, kaip pasiutiškai sroveno juodas vanduo ir kokiu greičiu jis nešė lentų nuolūžas, žolę, šieną, rąstus. Jie sukosi vandens sūkuriuose, vienas su kitu susidurdami, atsitrenkdami ir nesulaikomai plaukė toliau ta kryptimi, kur plaukė visa ši, rodėsi, sunki, kaip gyvsidabris, vandens masė.

Nuo tos vietos, kur stovėjo mašina, kelias, perkirtęs kranto augštumą, leidosi žemyn į nedidę sampylą, už kurios jau buvo gana ilgas tiltas. Vanduo, atrodo, kiek anksčiau dengė ir sampylą, nes ji buvo taip išplauta, kad nebuvo panaši į kelią.

— Žiūrėkite, — pasakė Petrenko, atmesdamas apsiausto kapišoną. — Matomai nuslūgo. Dabar prie tilto galima prieiti, o tai buvo kalbama, kad tiltą teks plaukte priplaukti!

Brisdami per sampylą dengusį purvyną, jie prisiyrė prie tilto. Jo grindinys buvo stipriai sužalotas. Kaikurios jo sulaužytos lentos kabojo ant kraštinių balkių; daugelio lentų stigo, ir grindinyje žiopsojo atviros properšos, po kuriomis visai arti kunkuliavo vanduo. Visa, kas upe plaukė, beldėsi į tiltą ir tas ulpas skambėjo per visą upę. Paramsčiai taip pat buvo taip sulaužyti, tiktai atskiri pasvirę stulpeliai dar styrojo iš šonų grindinio.

— Susilaukėme! — priekaištingai pasakė buhalteris.— Seniai jau reikėjo keisti grindinys!

— Tai yra tiesa, — atsiliepė Denisov. — Bet čia, sako, tokius rąstus nešė per viršų, kad tartum šoviniais bombardavo. Jį ir naują, greičiausiai, būtų išlaužę!

— Gesink šviesą, Denisov, — pasakė Petrenko, kai visi sugrįžo prie mašinos. — Kai sulipsime ant tilto, tada mums po truputėlį pradėsi šviesti. Žiūrėk, kad mes neliktume visai be šviesos. — Jis nusivilko apsiaustą ir numetė į kabiną. — Na, gerai, pradėjome!

Tampyti neobliuotas lentas buvo sunku. Jų paviršius buvo šiurkštus ir jos viena prie kitos kibo. Didele jėga jas teko tampyti iš mašinos. Iš viršaus jos buvo pilkos nuo lietaus, o apačioje, kur lietus nepasiekė, baltos, ir todėl jas pirma, negu numestų žemėn, perversdavo, kad tamsoje geriau galima būtų įžiūrėti. **D. b.**

Veda sktn. inž. J. Bulota

BOSTONO SKAUTĖS STOVYKLAVO KIRBYNĖJE.

Baigiantis šių metų auksinei vasarai, Bostono Baltijos vietininkijos skautės turėjo nuostabiai puikų orą „Kirbynės" stovykloje. Šiltos ir giedrios dvi savaitės joms prabėgo, kaip sapnas. Tačiau laikas nebuvo veltui leidžiamas. Mažasis skruzdėlynas nuolat virte virė darbais. Kas antrą dieną buvo pratinamasi virtis maistą ant laužo — primityviose sąlygose. Daug pažengta pionierijos dalykuose. Sustiprintos patyrimo laipsnių praktiškos žinios, įsigyta specialybių. Pravestas 25 naujų lietuviškų dainų konkursas. Būrelis kandidačių davė įžodį — 7 jaunesn. skautės ir 6 skautės. Baltijos v-ja šiai stovyklai nusipirko dvi palapines, kurias paaugesnės skautės naudojo iškylai už „Kirbynės". Ir naktiniai žaidimai ir gaivios Vinton ežerėlio bangos paliko mielus prisiminimus.

Per dvi savaiti „Kirbynėje" pakaitomis stovyklavo 35 skautės iš Bostono ir 3 iš Norwoodo, Mass. Pastaroji stovykla labai sklandžiai praėjo, nes šiemet turėta daugiau vadovių. Stovyklai vadovavo mieloji skaučių močiutė — Baltijos vietininkė pasktn. E. Gimbutienė; jai stropiai talkininkavo vyresn. skiltininkės D. Barmūtė, V. Karosaitė ir R. Mantautaitė bei V. Mališauskaitė. Stovyklą lankė gausūs svečių būriai — mieli skaučių tėveliai ir bičiuliai. Jie buvo sužavėti sumaniais stovyklos papuošimais, gražia tvarka ir pavyzdinga stovykluotojų drausme.

SMAGI KĘSTUTĖNŲ STOVYKLA.

Netoli Plymouth, Mass., — rytinio JAV kranto, į kurį 1620 m. išlipo pirmieji ateiviai — vad. Pilgrimų tėvai, dešimčiai dienų amer. skautų „Camp. Child" stovyklon buvo nusibeldęs klegantis nenuoramų būrys. Tai buvo Bostono sk. vietininkijos kęstutėnai ir keli gediminiečiai (vilkiukai). Tačiau į stovyklos pabaigą jie sudarė darnią ir brolišką Lietuvos vaikų šeimą.

Vidury stovyklos rymojo lietuviškas kryžius, o kiekviena skiltis buvo savaip išsipuošusi savo „kiemelius". Stovyklai vadovavo Bostono vietininko pavaduotojas vyr. skiltin. Vyt. Černius, padedamas kęstuutėnų štabo narių. Puikios dienos, skautiški užsiėmimai bei stovykliniai darbai sekė vienas kitą. Ežero bangos gai vino įšilusius skautus. Didelė valtis ir indėniškas luotelis teikė smagių progų pasiirstyti ežere. Amerikos skautų vadovybė stovyklai davė patogias palapines, lovas su čiužiniais ir kelis maž. kalibro šautuvus pratimams. Vakarais prie laužo būta gražių pasirodymų.

TAI TURI PAMATYTI SENIMAS IR JAUNIMAS!

Šiuo metu Amerikos kino teatruose rodomas „20-th Century-Fox's" gamybos filmas „Mr. Scoutmaster". Vaidina Clifton Webb su George Wilson ir kt. Šalia gausybės gierių skautiško gyvenimo vaizdų, kur juokas kiekvieną savaime sukrečia, pasireiškia ir psichologiški momentai. C. Webb vykusia vaidyba parodo, kad kiekvienas suaugęs vyras turi kažką jaunatviško, kas jį suartina su berniukais. O mažasis našlaitis Mike nenorėdamas išsiduoda, kad jam reikia šeimos šilimos, tėviškos meilės bei globos.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas

Siuntinys Nr. 6	Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.		
A. 10 sv. cukr.—$2.60	5 sv. baltų kv. miltų	1 sv. deg. kavos	1 sv. šokolado
B. 20 sv. cukr.—$4.70	3 sv. gr. kiaul. taukų	1 sv. kakavos	2 sv. kakavos
Siuntinys Nr. 7	1 sv. šokolado	**Siunt. Nr. 19—$ 9.95**	4½ sv. cukraus
A. 10 sv.kv. miltų$2.50	1 sv. kavos	4 sv. rūk. lašinių	2 gab. tualet. muilo
B. 20 sv. kv. miltų$3.90	**Siunt. Nr. 12—$ 6.40**	2 sv. kiaulinių taukų	**Siunt. Nr. 22—$ 5.50**
E. 9 sv. kiaul. t. $ 5.25	2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. margarino	3 sv. gr. kiaul. taukų
Siunt. Nr. 11—$ 6.50	2 sv. kiaul. taukų	2 sv. marmelado	3 sv. rūkytų lašinių
5 sv. cukraus		1 sv. deg. kavos	3 sv. cukraus
			1 sv. šokolado

Atkelta iš 4 pusl.

vamzdžių linija iš neseniai išvystytų laukų provincijoje. Jo mis galės pasinaudoti privatūs, industrijos bei prekybos naudotojai gan pigiai ir šis dalykas prisidės prie maisto kuro išlaidų sumažinimo.

Beveik 20 metų užtruko, kol dujos atvestos Saskatoonan. Miestui buvo pasiūlyta dujų iš netolimų laukų apie 1930-tuosius metus. Miestas gaus dabar dujas iš provincijos vyriausybės vamzdžių, iš privačių žibalo bei dujų kompanijų išgręžtų šulinių.

Saskatoonas yra turtingas natūralinėmis dujomis, bet jo miestuose turima tik keletą industrijų.

Kiti miestai, kaip Calgary ir Edmonton Albertoje ir London Ontarijoje, turėjo natūralinių dujų jau ištisus metus, bet šis įvykis bus pirmutinis, kur toks miestas, kaip Saskatoon, bus aprūpintas iš karto neturalinėm dujom.

1.000 mylių vamzdžių linija, kuri gabens dujas, kainuos per 3.000.000 dol. ir vietinio paskirstymo įrengimai kainuos 3.500.000 dol. (CS).

ŽIBALO ENERGIJA YRA 18 KARTŲ DIDESNĖ UŽ NIAGAROS

Žibalo pagamintos energijos kiekis, kuris pagaminamas kasdien vakarinės Kanados žibalo laukuose, yra maždaug 18 kartų didesnis už energiją, kuri pagaminta prie Niagaros. (CS).

PADĖKA.

Sunkioj valandoj padėjusiems lietuviams širdingai ačiū: p. Paunksnienei, p. Šimkuvienei, p. Latvaitienei ir p. Tudmanui ir visiems aukotojams.

Alma Hršaitė.

JEIGU NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ BEI BIZNĮ, KREIPKIS Į

J. KARPIS

REAL ESTATE

ČIA SAVO KALBA GALĖSI IŠSIAIŠKINTI VISUS REIKALUS ir GAUSI REIKIAMĄ PATARIMĄ BEI PATARNAVIMĄ.

J. KARPIS REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. OL 7996-7. Toronto.

MYERS COAL Co Ltd. Hamilton

VISŲ RŪŠIŲ KURAS IR ĮVAIRŪS APŠILDYMO ĮRENGIMAI BEI PATAISYMAI.

Prieinamos sąlygos, mandagus patarnavimas, garantuota prekių kokybė.

Kreiptis pas lietuvį atstovą.

JUOZAS KARUŽAS

147 Grant Ave. Telef. 7-477-8.

Tabako ūkiai pardavimui

GERIAUSIA PROGA DABAR IŠSIRINKTI ŪKĮ.

Galima tinkamai apžiūrėti visus laukus, podirvį ir derlių. Didelis pasirinkimas ūkių pradedant 3.000 dol. įmokėjimu.

Kreipiantis prašau pažymėti įmokėjimo sumą.

CHARLES POCIUS REAL ESTATE.

Tillsonburg, Ont. Tel. 829J.

NORINTIEMS PIRKTI TABAKO ŪKĮ

Jau laikas apie tai pagalvoti dabar. Galimas tikras ūkio apžiūrėjimas tik nesant sniego ir nesušalusiai žemei. Mes dirbame keturiese ir manau, kad pasirinkimas pas mus nemažesnis, negu kitur.

JUOZAS ŽEMAITIS

113 Norfolk St. S., Simcoe, Ont. Telefonas 1243M.

S. GERBAUZ REAL ESTATE.

RAŠTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.

J.R. RIENDEAU

KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI

Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis.

Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresorius.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8-th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visa diena

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WAlnut 9773 4914 Decairie Blvd., Montrel.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:

3420 Drummond, Montreal,P.Q.,Canada. Tel.: PL 6580

BRONIUS AMBAKAS

SPECIALISTAS IŠ EUROPOS

BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ

dėjime

MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.

Vakarais 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES

■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai

Mokame augščiausias kainas už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

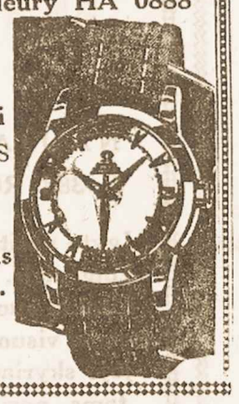

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492

SAVININKAI BROLIAI BRASTAUSKAI

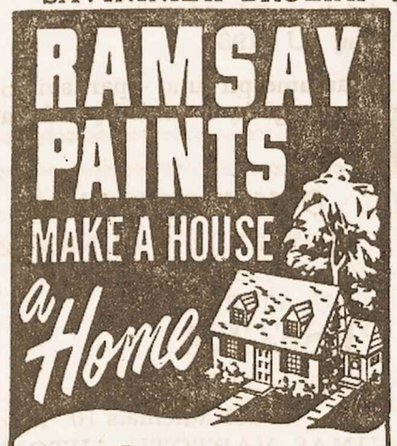

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIS, NAMŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

* * * *

CROSLEY RADIO ir TELEVIZIJA

* * * *

C. C. M. DVIRAČIAI

* * * *

PASINAUDOKITE SPECIALIA VISŲ PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

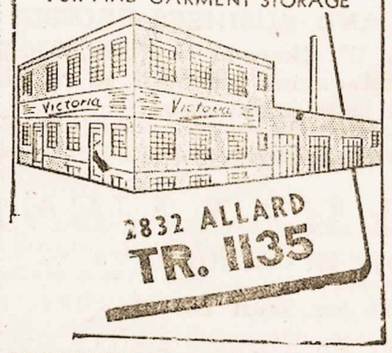

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždėdami jiems „Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną ordenį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefuonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučialiūnas,

A. Majauskas.

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool, 4337 Verdun A., Verdun, YO 3323

Alcide Blais, 29—4ieme Av,, Ville Lasalle. TR. 7849.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

JŪSŲ PATARNAVIMUI

PRAŠOME APLANKYTI

7730 Brodway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS. Telefonas: HE 0100

SAUGU — PATIKIMA — SĄŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) **Tel. OL.8481**

Daugelio lietuvių išbandyta-ptikima nuosavybių pirkimo--pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

22.500 pilna kaina. High Park. Retos vertės 11 k. namas, 2 mod. vertuvės, 2 von., vand.-alyvos šild., 2 garaž., puikus mūr., atsk., labai brangiai įrengta žai dimų salė rūsy su baru.

$4.500 įmokėti. Ossington--College. 11 k., mūrin., ats kiras, 3 virt., vand. šild., 2 garaž., 1 skola balansui.

$3.000 įmokėti. Dundas-Euc lid. 10 k., mūr. namas, 3 virt., vand. - alyva šild., mūrinis garaž., viena sko la balansui.

$2.000 įmokėti. Dundas-Cla remont. 7 k., atsk., mūr., vandens šildymas, g. rūs.

$4.000 įmokėti. St. Clair - Oakwood, 7 k., atsk., mūrinis, vandens šildymas, geras rūsys.

$14.500 pilna kaina. High Park-Bloor. 11 k., mūrinis dupleksas; vand. šild., 2 von., 2 virt., 2 garažai.

$19.000 pilna kaina. High Park-Rancesvalles. 11 k., 3 virt., 2 von., mūr., atsk., 2 garaž., šoninis įvažiavimas, geri morgičiai.

$2.500 įmokėti, $9.700. Glad stone-Bloor. Atskiras, per 2 augštus, 7 k. namas.

$3.000 įmokėti. Dundas-Do vercourt. 9 k., mūrinis, ats kiras, vandens-alyvos šildymas, 2 mod. virt., 2 vonios, dvigub. garaž. mūri nis, 1 skola balansui.

$13.700 pilna kaina. H. Park -Mountview, prie Bloor.; 7 kamb., kvadratinis planas, mūr., garaž., vandens šildymas.

$16.000 pilna kaina. High Park-Glenklake 7 k. per 2 augštus, mūrinis, alyva šil dymas, atskiras, labai moderniai alyva dekoruotas, 2 mod. virtuvės, garažas, gražus sodas.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino sto čių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačių informacijų, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba TELEF.: įstaigos OL. 8481 Namų ME 0667

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių angliškų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Tornoto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

PERKANT — PARDUODANT

NAMĄ AR BIZNĮ

KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL - ESTATE

& BUSINESS BROKER

1333A DUNDAS St. W., TODONTO

Tel. OL. 8443

Visais namų pirkimo - pardavimo reiaklais suteiks Jums informacijų ir mielai patarnaus mūsų agentai

F. JONYNAS — Tel. įstaigos OL 8444, Namų OL 2636

V. JUCAS — Biznio telef. OL 8444, Namų telef. OL 6718

P. DAMBRAUSKAS — Telef. įstaigos OL 8443, Namų JU 6198

Mes taip pat tarpininkaujame pirkimo - pardavimo dokumentų sudaryme bei morgičių ir paskolų reikalais.

Maloniai pranešame!

NAUJŲ „FORD" AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10--13 val.

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SĄŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

Dr. A.Pacevičius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778

Rentgenas. Physioterapija. Laboratoriniai tyrimai.

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

DIDŽIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMA

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

PIRKDAMI AR PARDUODAMI PASITARKITE SUMŪSŲ EKSPERTAIS. MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ. TAIP PAT DUODAME PASKOLAS. MŪSŲ NAMŲ APRAŠYMAI SU FOTO NUOTRAUKOMIS PALENGVINS JUMS PASIRINKTI NAMUS.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ IR VISAIS NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO REIKALAIS KREIPKITĖS

A. KIRSONIS — Telef.: OL 7511

V. MORKIS — Telef.: OL 7511

B. SERGAUTIS — Telef.: OL 7511

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin) — TORONTO.

HAMILTONE MŪSŲ ĮSTAIGĄ ATSTOVAUJA **J. VALEVICIUS**

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO REIKALAIS SKAMBINK AR UŽEIK 913 MAIN St. East, Tel. 9—4121

Visokeriopas informacijas suteiksiu bei patarsiu Jūsų namų problemose nemokamai.

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

SKYRIAI: Toronto — Hamilton — London — Sarnia — Kitchner — Peterborough.

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO OL 6321, BUTO LA 6338

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

(Lietuvis)

345 BLOOR St. West

(kampas Bloor - Huron)

TORONTO

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 vv. ir pagal susitarimą.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

TORONTO

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartines šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

NAUJAI ATIDARYTAS SKYRIUS..

383 RONCESVALLES — TEL. LA 8000

Įgyto pasitikėjimo dėliai mūsų firma auga sparčiausiais žingsniais. Kiekvienu laiku čia rasite didžiausį namų ir kitokių nuosavybių pasirinkimą. Kiekvienu laiku šimtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų naujojo skyriaus dėmesys bus skiriamas patarnauti klijentams, norintiems įsigyti namus High Parko rajone.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. OL. 6321 - Buto tel. EM. 3-6711

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokį remontą:

(sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinikmas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str. vienas blokas į pietus **nuo St. Clair TORONTO, Ont.**

Biuro telef. JU 4773

Namų CE 1-3444

■ Meksikoje gyvenančią Maria Salazar prieš kiek laiko buvo užpuolęs ir sukandžiojo pasiutęs vilkas. Jinai nesigydė. Staiga pasiutimo ligos priepuolio užtikta, jinai sukandžiojo ir po to nužudė du savo kūdikius.

John J.ELLIS,

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

MALONIU IR SĄŽININGU PATARNAVIMU MŪSŲ FIRMA ĮSIGIJO GERĄ VARDĄ TORONTO VISUOMENĖJE. PAS MUS DIRBA VIRŠ 80 ĮVAIRIŲ TAUTŲ AGENTŲ. KASDIEN GAUNAME APIE 60 NAMŲ PARDAVIMUI. TODĖL, JEIGU TAMSTA JIEŠKOSI NAMO, BIZNIO, SKLYPO ir t. t., ATSIMINK IR SAVO PRIETELIUI PATARK, KAD, VISUOSE PIRKIMO - PARDAVIMO — PASKOLŲ GAVIMO REIKALUOSE TAMSTOMS MIELAI PATARS IR PATARNAUS

P.LEONAS

TEL. ME 2471 BUTO KE 7425

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis. ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMIAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR IŠSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS. VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:

Hamiltone: 18 Spadina Ave. Telefonas 9—2035.

Toronte: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto. pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis, mielai jums patarnausim!

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą. **Telef. EM 6-5798.**

ST. CATHARINES LIET. PARAPIJOS KOMITETAS
rengia linksmą
vakarą
kuris įvyks lapkričio 7 d., šeštadienį, Slovakų salėje,
Welland ir Page gatvių kampas.
GROS GERAS ORKESTRAS, bus BUFETAS su ALU
ČIU ir kitais GĖRIMAIS. PRADŽIA 7 VAL. VAK.

St. CATHARINES, Ont.

Atkelta iš 3-čio puslapio.

nys nebeina į valdybas, o veikia per savo patikėtinius, tikriau sakant per savo įrankius, kurie valdybose trukdo darbą.

Tuo metodu einant dar vienas atsitikimas su valdybos pirmininku, kuris į šią koloniją buvo naujai atvykęs ir dirbo su pasišventimu. Po vienos tautinės šventės minėjimo, valdybos pirmininką taip reklamuoja: „Dėl viso ko mes turim ir pirmininką. . .“ O kiek buvo atsitikimų, kada vienas ar du v-bos nariai bendruomenės reikalus aptarė ne valdybos posėdžiuose, bet savo draugų tarpe ir tuos nutarimus bandė vykdyti. Tai vis, pagal Motiejų, mažmožiai, dėl kurių vieną syk valdyba buvo iširusi ir jos nebuvo apie pusę metų.

Dabar su tokia pat veikla yra iškilęs naujas korespond. vadinamas asmuo. Jo veikloj skirtumas tik tas, kad jis daugiau išryškėja. Į susirinkimus neateina, o labai gyvai veikia ir apylinkės valdybas kritikuoja tik užkulysiuose. Kai išgirsti jo išsireiškimus — kas nekatalikas — tas nelietuvis — manau jau nebereikia diskutuot apie jo nepartiškumą. . .

Tiesa, valdyba energingesnius ir veiklesnius žmones kviečia savo talkininkais. Valdyba buvo įkūrusi meno ir švietimo komitetą ir į jį pakvietusi p. Šetkų, p. Vyšniauską, p. Jakuboni ir p. Liaugą. Ne po ilgo laiko ta pati valdyba gavo iš p. Šetkaus raštą balandžio 7 d. data, kad meno ir švietimo komitetas atsistatydina. Taip komitetas valdybai „padėjo“.

Tuo pačiu laiku Apylinkės Valdyba iš p. Šetkaus gavo ant rą raštą, kuriuo praneša, kad yra susikūrusi meno valdyba ir siūlo bendradarbiavimą. To ji meno valdyba pirmoj eilėj lik vidavo chorą. Tautiniai šokiai porą kartų dar pasirodė, bet ir tie iširo. Tokius veiksmus laikau tik lietuviškos veik los trukdymu.

Kai St. Catharines Apylinkės Valdybai nepasisekė su Švietimo ir Meno Komitetu, tai pati Apylinkės Valdyba buvo ėmusis rūpintis švietimo rei kalais ir tam tikslui suruošė ge gužinę, kurios pelną paskyrė šeštadieninės mokyklos išlaiky mui. „Menininkai“ tuoj

paleido triūbas,

kad Navasaitis ruošia savo žmo nai uždarbį (Navasaitis buvo v-bos p-kas, o p. Navasaitienė yra mokytoja). Jie tikslą atsiekė, nes praeitais metais mokyklos nebebuvo. . .

Šiais metais panašus atsitiki mas su tautos šventės minėjimu. Tą dieną iš kažkur buvo paleistas gandas, kad kas nesumokėjęs bendruomenės solida rumo mokesčio, tas minėjime nepegeidaujamas. Aiškus tiks las: sumažint žmonių skaičių minėjime.

„Menininkų ratelis“ gavo iš Apylinkės Valdybos 20 dolerių tautinių drabužių įsigijimui tik per valdybos neapdairumą, nes koks tikslas buvo tam reikalui skirt pinigus, kai tautiniai šokiai buvo jau likvidacinėj stadijoj? Tame susirinkime dalyvavo taip pat tik 20 žmonių, taigi nebuvo kvorumo. Tokiu atveju pagal KLB statu tą gali būti daromi nutarimai tik tų punktų, kurie įtraukti į dienotvarkę. Šis klausimas į dienotvarkę nebuvo įtrauktas, taigi jie ir atiduoti neteisėtai. Taigi, pagal Motiejų, tą mėlyn barzdį parėmė tik pats mėlynbarzdis.

To paties ratelio iniciatyva

sujudo skautai?

Ir čia pasirodo, kad menininkų ratelis nesirūpina menu, bet visai svetimais menui dalykais. Šiai grupei įprasta kitiems užbėgti už akių, kad galėtų „didžiuotis“ savo darbais. Jai tas patogiau, nes gali pasta tyti savo žmones ir eit tinkama kryptimi. Ir šiuokart skautų vadu pastatė tą patį, kuris, pri sidengęs KLS „nepartiškumu“, nusavino augščiau minėtus keliasdešimt dolerių visuomenės pinigų. Esant šiam asmeniui skautų vadu, ne visi tėvai savo vaikus leidžia į skautų susibūrimus.

Dėl „mažmožių“ imtis bet kokių pareigų jau niekas nebe nori, nes, kaip taisyklė, „meni ninkai“ beveik kiekvieną ne iš savo grupės pareigūną pasisten gia apmėtyt vienokiais ar kito kiais žodžiais. Tokiu būdu valdyba kito žmogaus ir negavo.

Apie St. Catharines lietuvių švietimo sritį geriau būtų paskelbti spaudoje: kiek vaikų buvo išsiųsta į vasaros stovyklą, kiek dabar lanko šeštadieninę mokyklą, kaip sekasi mokslas, kas mokytojauja ir pan.

Dėl Jerošeko kvarteto iki šiol buvome du korespondentai, Motiejus ir Stebėtojas. Da bar T. Ž. 36 Nr. atsirado ir tre čias, Darbuotojas. Tik su paskutiniuoju tai kažkas netvarkoj, nes iškart paliejo visą kibirą isterijos. Dėl jo nėra kas nei pasakyti. **Stebėtojas.**

WINDSOR

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS.

Po ilgesnės pertraukos, Windsoro Lietuvių Bendruo menės Valdyba šeštadienį, spalio 24 d., rengia didelio masto vakarą, kuris įvyks gerai žinomoje Kroatų salėje, 2520 Seminole.

Programoje dalyvaus Pr. Kozulis, A. Nakaitė, Vyt. Pesec kas, B. Rukša, Miss Sims ir k. Dalyvaujantieji rašytojai pasirodys su naujausia kūryba. Tenka atkreipti didesnį dėmesį į programos dalyvius, nes tokios apimties vakaras, kuriame dalyvaus didesnis skaičius J. A. V-bėse ir Kanadoje gyvenančių lietuvių rašytojų, bus tikrai pirmasis Kanadoje.

Po programos vyks šokiai ir veiks turtingas bufetas. Pradžia 7 val. vak. Rengėjai maloniai kviečia tautiečius skaitlingai ir punktualiai atsilankyti.

KLB Windsoro Apyl. V-ba.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

KANADIEČIŲ LAKEHEAD PARODOS

pirmininkė Miss Fraser atsiuntė vietos lietuviams laišką per p. Druktenienę, dėkodama už gražų lietuvių pasirodymą parodoje ir prašo ateity dalyvauti kiekvienais metais.

Šia proga noriu padėkoti mūsų buvusiai komisijai: pp. Druktenienei, p. Bružienti, p. Kaminskienei, mok. Mitalienei, Kajučiui, Leo Drukteniui ir visiems kitiems, daug darbo ir vargo padėjusiems beorganizuojant praeitą, taip gerai pavykusią parodą.

P. Sibulis yra paaukojęs 11 dol. apylinkės reikalams. Aukotojui nuoširdus ačiū.

Nors u. Sibulis gyvena tolokai nuo šios vietos, bet jis aktyviai remia mūsų liet. apylinkės veikimą.

K. L. B. Hamiltono Apylinkės Valdybai už prisiuntimą 10 egz. knygučių labai ačiū.

Valdyba.

Lietuvis mokytojas.

Tik ką baigęs, jaunas lietuvis mokytojas Leonas Bružas pradėjo mokytojauti vietos mokykloje. Mok. L. Bružas yra labai malonus žmogus. Jis yra sūnus vietoje gerai žinomų visuomeninkų ir senų ateivių p. p. Bružų sūnus. Abu tėvai gana daug dirba vietos lietuvių bendruomenėj. Šia proga jaunam mokytojui linkime geros sėkmės.

Stud. Romas Mitalas,
p. majoro A. Mitalo ir mok.

ŠAUKIAMAS ST. CATHARINĖS B-NĖS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS.

Š. m. lapkričio mėn. 8 d. 11 val. (tuoj po lietuviškų pamaldų) Atlantic Club salėje, Church St., šaukiamas St. Catharinės lietuvių bendruomenės narių visuotinis susirinkimas.

Dienotvarkė sekanti: 1. Susirinkimo atidarymas, 2. Susirinkimui pravesti komisijos rinkimas, 3. Pirmininko pranešimas apie 1952-53 m. valdybos veiklą, 4. Kontrolės komisijos revizijos akto skaitymas, 5. Naujos valdybos rinkimas, 6. Diskusijos.

Maloniai prašome visus St. Catharinės lietuvių bendruomenės narius susirinkime dalyvauti. **Apylinkės Valdyba.**

VEDYBINIS SKELBIMAS.

Jieškau gyvenimo draugės, iki 42 metų amžiaus.

Aš esu irgi 42 m. amžiaus, nevedęs, turiu nuosavą namą, taip pat gerai apmokamą nuolatinį darbą.

Nesvarbu: gali būti ir našlė ar mergaitė.

Pageidauju su pirmu laišku prisiųsti nuotrauką.

Mergaitės ar nešlės rašykit šiuo adresu:

P. Pigaga,
274 King St.W.,Ingersoll, Ont.

Mitalienės sūnus, labai gerai baigė vietos gimnaziją. Gavo iš mokyklos ir stud. organizacijų daug dovanų. Toronto universitetas jam paskyrė stipendiją visiems 4 metams, jeigu jis taip gerai mokysis, kaip tai darė ligišiol. Romas yra labai gabus matematikoje. Jis ją studijuos ir universitete.

Tenka pažymėti, kad R. Mitalas yra gana gabus visose srityse: ką tik dirba jis visur pirmauja. Sporto lenktynėse per dvejus paskutinius metus laimėjo pirmąsias vietas.

Stud. Gintautas Mitalas, atlikdamas čia auto garaže darbo sutartį, pasižymėjo kaip labai geras mechanikas ir kaip mielas žmogus. Savininkai kvietė jį likti kompanijonu. Bet jis yra nutaręs baigti universitetą, gauti inžinieriaus titulą. Tad šį rudenį išvyko ir pradė jo studijas Toronte.

Pp. Mitalai suruošė gražias išleistuves abiems studentams. Jose dalyvavo vietos lietuviai.

Abiems įteikta dovanėlių ir pareikšta geriausi linkėjimai jų ateičiai.

Pp. Tribandžių dukra lanko gimnaziją ir muzikos mokyklą. Muzikos egzaminus per einant į augštesniąją klasę, išlaikė labai gerai.

Pp. Bagdonų Irena baigusi augštesniąją mokyklą, dirba vienoje įstaigoj Port Arthur'e. Tai puiki mergaitė ir mielai padeda lietuvių apylinkės darbe. **E. J.**

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪŠIES:
Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas
PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ
335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS
DE LUXE CLEANERS
Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303: 143 — 8 Lachine.

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE. HE 3207
LE MIEUX LINGERIE
VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.
Taipogi yra priimami DAŽYMO ir PROSINIMO darbai sumažintomis kainomis.
5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

LIUDESIO VALANDOJ
KREIPKITĖS PAS
Laidotuvių Direktorių
C. Halpin Funeral Home Reg'd.
KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS
4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

BELLAZZI — LAMY, INC
TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

A.J. Norkeliūnas
PER SAVO AGENTŪRĄ
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SĄŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.
5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36
Tel. CL 2363

Siuvėjas
P. ŠIDLAUSKAS
PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.
ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.
UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.
Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

Dr. Roman Pniewski
Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose..
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Lietuviška moterų kirpykla
DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. FItzroy 3292.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS
D. E. BELANGER & SONS
15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE
GARANTUOTAS DARBAS.
259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588

SAMUEL'S
CAR MARKET INC.
MOKA AUGŠTESNĘ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTOMOBILĮ ir KEIČIANT JŪSIŠKĮ ĮVERTINA AUGŠČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS MIESTE.
* *
PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS GAUSITE GERESNĖMIS SĄLYGOMIS, NEI BET KUR KITUR MIESTE.
* *
TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.
* *
TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITĖS AR SKAMBINKITE
Lietuviui atstovui
Mr. HENRY ADOMONIUI
ir
Mr. J. C. PAQUETTE, Manager
8945 Lajeunesse, Montreal.
Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

MAMERTAS MAČIUKAS
DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.
AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.
SKUBUS PATARNAVIMAS.
SPECIALIZUOJUOS UŽSAKYMAIS PAŠTU
(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.
Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.
(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)
įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

KAS SKAITO „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“
priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.
Av. Verdun-Regina kampas
TR. 0952

DIDYSIS PASIMATYMAS KANADOS ir AMERIKOS LIETUVIŲ, šeštadienį SPALIŲ 24 d. NIAGARA FALLS Ont.

Vakare 7 val. 30 min. ST. PATRICK'S salėje 637 VICTORIJA Ave. (kampas Queen) TORONTO LIETUVIŲ ORKESTRAS „TRIMITAS" rengia nepaprastą

Programoje dalyvauja: kompoz. ST. GAILEVIČIUS, muz. A. PRIALGAUSKAS, op. sol. B. MARIJOŠIUS ir kt. Bus iš pildyta: Fausto, Cormen, Pikų Damos ir kitų operų ištraukos.

KONCERTĄ - BALIŲ

Šokiai, įvairus bufetas, loterija. Vienintelė proga susitikti su draugais ir pažįstamais. Visus ir iš visur maloniai kviečia: T. L. O. „TRIMITAS".

MONTREAL HAMILTON TORONTO

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Montrealy bus švenčiama lapkričio 22 d. Paskaitai skaityti pakviestas buv. Liet. šaulių vo das pulk. Saladžius iš Rochesterio, USA. Minėjimą ruošia KLB Montrealio apyl. valdyba. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

MIRĖ JONAS BALTAKYS.

Spalio 20 d., 6 val. ryto, General Hospital mirė vilasalietis Jonas Baltakys, plačiai žinomas Montrealy lietuvių tarpe kaip labai rimtas ir simpatngas asmuo, pažangių demokratinių pažiūrų.

Velionis į Kanadą atvyko apie 1928 metus, Ville Lasalle turi savo namus, kilme anykštietis. Mirė širdies priepuoliu. Turėjo 52 metus amžiaus ir atrodė jaunų ir gyvybingu. J. Baltakys paliko žmoną ir du sūnus, kurių vienas, kolegijos studentas, rimtas jaunuolis, o kitas dar pradžios mokyklos mokinys.

J. Baltakio kūnas pašarvotas Wilsono koplyčioje, 5531 Verdun Ave. Laidotuvės numatomos penktadienį.

Nuoširdžiai užjaučiame ponią Bltakienę ir sūnus.

SUGRĮŽO IŠ NEW YORKO

Spalio 19 d. iš New Yorko po koncerto sugrįžo pianistas K. Smilgevičius su žmona, viešėję ten kelias dienas. E. Kardelienė sugrįš spalio 22 dieną ir mokinius priims penk tadienį, spalio 23 d.

TĖVŲ DĖMESIUI

Spalio 12 d. atidarytas lietuvių Vaikų Darželis Montrealyje. Vaikai priimami nuo 2 iki 5½ metų. Tikimasi, kad tėvai, kurie nori, kad vaikas gerai mokėtų savo kalbą prieš eidamas į mokyklą svetimąja kalba, ir kurie supranta atitin kamo amžiui lavinimo ir tarpu savio vaikų bendravimo reikšmę, pasinaudos šia proga, ypač tos šeimos, kurių motinos išeina į darbą. Kreiptis šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception 1476 Rockland Ave., Cote St. Paul Montreal 30, Que. Telef.: PO 66-9397.

GRAŽUS SIDABRINIS JUBILĖJUS.

Spalio 17 d. buvo suruoštas DLK Vytauto klube Adelei ir Petrui Botyriams. Iniciatoriais buvo pp. Skinkiai ir pp. Matulaičiai. Puikiai šeiminin kavo p. Verbylienė. Dalyvavo apie 200 asmenų. Sveikino pp. Širvydas, Kriaučialiūnas, Kudžma, Svotelis, Norkeliūnas, Purvinskaitė ir kiti. Įteikta gražių ir brangių dovanų ir pareikšta linkėjimų.

ĮSIGIJO NAMUS.

Vis daugiau tautiečių įsigyja nejudomos nuosavybės. Pas kutiniu metu namus nusipirko V. ir A. Daugelavičiai (ties Botanikos sodu) ir N. ir A. Gudai (Ville Lasalle). Sveikiname sudarant tvirtesnę gyvenimo bazę.

NERINGOS SKAUČIŲ TUNTO VAKARAS

su įdoma priograma įvyks šeštadienį, lapkričio 7 d. Plačiau bus paskelbta vėliau.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Hamiltone, Šv. Povilo liuterionių bažnyčioj, Gore & Hugson gt. kampe, spalio 25 d. 1 val. pp. Pamokslas taikomas Padėkos šventei. Pamaldos įvyks ta su išpažintim ir Šv. Vakarienė. **Kun. Dr. M. Kavolis.**

PADĖKA.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Hamiltono Apylinkės Valdybai dėkojame už 25 dol., duotus mūsų parapijai parem ti iš gauto pelno rengiant Pirmąją Lietuvių Dieną Kanadoj.

Evangelikų Liuterionių Lietuvių Parapijos Taryba Hamiltone.

Kaip su pažadu apie atskaitomybę?

Bažnyčios statybą pradedant pažadėta, kad bus vedama griežta ir ttiksli atskaitomybė, skelbiant pajamas bei išlaidas spaudoje. Pradžioje tas buvo pildoma, bet vėliau aukotojų sąrašai spaudoje kažink odėl nepasirodė, nors aukos tuo pačiu reikalu ir dabar dar renkamos.

Būtų gerai, gandams užkirsti, kad bažnyčios statymo smulki atskaitomybė ir revizijos aktas būtų viešai paskelbta.

Parapijonas.

AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI.

Prisikėlimo bažnyčioje spalio 11 d. Šalpos Fondo Apyl. K-to pravesta aukų rinkliava Vasario 16 d. Gimnazijai davė 135,38 dol. Pridėjus prie tos sumos pirmiau tam tikslui suaukotus pinigus, susidarė viso 200 dol., kurie jau yra išsiųsti gimnazijai.

Ta proga reiškia padėką visiems aukotojams, Prisikėlimo bažnyčios klebonui T. Bernardinui, radijo valandėlės vedėjui J. Simonavičiui už rinkliavos paskelbimą, inž. J. Šakaliui už plakatų pagaminimą, p. p. Klupšienei, Jurkevičienei, Šileikytei ir Jankaitienei už talkininkavimą.

V. Vaidotas,
Šalpos K-to pirm.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS PAMALDOS

kas sekmadienis laikomos College teatro patalpose, kur susirenka apie 1.500 asmenų.

TT Pranciškonų gyvenamos patalpos parapijiečių dėka ir pasišventimu atnaujintos ir sutvarkytos. Didžią remonto dalį atliko p. Danieliaus statybos kompanija.

Pamaldų vietoje veikia knygynas. Galima įsigyti naujausių leidinių.

DIDELIS KALĖDŲ BALIUS

Gruodžio 26 d., šeštadienį, puošniame ir mėgiamame Club Top Hat (didžioje salėje) įvyks didžiulis šokių vakaras. Ta proga bus laukiami svečiai iš Clevelando, Rochesterio ir tt. Vakarą rengia Toronto Jūrų Skautų rėmėjų būrelis.

DĖL „BEREIKALINGO SUVEDŽIOJIMO",

tilpusio rugs. 30 d. „NL", Toronto Apyl. Valdyba prašo pranešti, kad liūdininkų surašinėjimas sąryšy su Kersteno rezoliucija, žinutėje minėtą dieną ir valandą tikrai įvykęs Lietuvių Namuose. Gal būt kaikurie liudininkai negalėjo surasti surašymo vietos, nepastebėję prie durų skelbimo. Surašymą atliko Vald. pirm. Beržinskas. **L.**

ATVYKO IŠ MAROKO

Broliai Pabedinskai, buvę audimo įmonės „Kučinskis-Pabedinskai", Plungėje, dalininkai, po karo buvo apsigyvenę Maroke. Bet pasirodžius, kad nuolatiniam gyvenimui tenai perspektyvos nėra viliojančios, vienas jų, Antanas Pabedinskas, jau persikėlė į Kanadą ir apsygyveno Toronte. Jo brolis Kazys dar pasiliko Maroke, bet irgi žada keltis į Ameriką. **Bs.**

INDĖLIAI BANKELYJE AUGA.

Lietuvių bankelyje indėlių jau yra beveik 30 tūkstančių dolerių. Daugelis jau pasinaudojo iš bankelio gautomis paskolomis. O narių skaičius jau siekia 170. Darbui didėjant, jau pasamdyta tarnautoja. Paskolų išduota 2.700.

DARBA PRADEDANT LEISKITE PRISISTATYTI:

ADAMONIS & BUDRIŪNAS
Real Estate & Business Brokers

177 SHERBROOKE ST. W. ROOM. 5. II AUGŠTAS.
(Tarpe St. Lawrence & Park)

ĮSTAIGOS TELEFONAS LA 7932. Rezidencijos PO 6-6495

DARBAS PRADEDAMAS SPALIO 25 D. PIRMADIENĮ.

DARBO APIMTIS: 1. Namai — pirkimas, pardavimas. 2. Paskolos namams-mortgages 3. Draudimas - Insurance: namams, baldams, mašinoms. 4. Žemė — lotai. 5. Butų nuomavimas.

MŪSŲ ADVOKATAS: Quebec Provincijos Parlamento narys Mr. Lionel Ross.

MŪSŲ NOTARAS: Messier & Beuregard Co.

Kooperuojama:

REAL ESTATE: Service Realties, Du Berger Realties, Cool & Blais Realties.

INSURANCE CO: Royal Insurance, North America Insurance.

FINANSŲ KOMPANIJOS: Imperial Life, Credit Fonciere.

SAVININKAI: Petras Adamonis, montrealiečiams pažįstamas. Alfonsas Budriūnas, Gladstone R. E. Toronte agentas, abu seni prieteliai, kartu dirbę anksčiau.

SEKANČIAME SKELBIME: 1. Turimi pardavimui namai. 2. Turimų pirkėjų pageidaujami namai.

Su nuoširdžia pagarba,
P. ADAMONIS IR A. BUDRIŪNAS.

„PABUDIMO" APTARIMAS,

kurį darė Akad. Samb. susirinkimas rodė didelį susidomėjimą, nes atsilankė daug svečių. Daugiausia buvo diskutuojama idėjinė - pasaulėžiūrinė veikalo pusė, mažai vertinti aktoriai. Kaikas paklausėjų nesuprato veikalo idėjos. Autorius A. Škėma paaiškino, kad „Pabudime" vaizduojama košmarinė dabarties situacija ir žmogaus kova su pačiu savim.

VYR. ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS,

dalyvaujant prof. S. Sužiedėliui, įvyks spalio 24 d., šeštadienį, 7 val. pp. Liet. N. P. Seserų namuose 1476 Rockland Ave., Cote St. Paul (važiuoti: tramvajum 36 nuo Place d' Armes arba Glek autobusu nuo Sherbrooke — Victoria). Jaun. a-kai ir rėmėjai kviečiami dalyvauti. **Valdyba.**

BENEČIŲ BŪSENA.

Vyras tebėra ligoninėje. Žmona su mažyčiu kūdikiu. Jie buvo pradėję statyti namelį, bet nepespėjo uždėti stogo. Keletas geraširdžių asmenų nupirko lentų ir yra pasiryžę tą stogą uždėti. Pp. Benečiams su šelpti aukojo: pp. R. Barisa, Naikelienė, K. Gegžnis, Labanek, Kartiniškis, Klemavičius, Zabielienė, Petronis, Lietuvis, Rugienienė, Girdžiūnas, Arlauskų Jonukas, Staniulienė, Graibas, Stankuvienė, Dovydaitienė, Klezai, Semėnas, Augaitis, Smilgevičienė, Bytautas, Malcius, Kaskus, Juodienė, Alickus, Bileckas, Čerkus, Genys, Minelga, Subačius, Laurinaitis, Jackuvienė, Čekauskienė, Ambrasas, Milienė, Bernotienė, Lukas (kalakutą), Eimutis, Žalys, Merkys, Mickus.

— Iš Argentinos į Montrealį persikėlė p. Žakevičiūtė, kuri čia netrukus laukia atsikeliant ir tėvų su likusia šeima.

SĖKMINGAS LAS VAKARAS

Spali o17 d. LAS turėjo vakarą - koncertą, į kurį atsilankė gausiai svečių. Koncertas sudarė malonų įspūdį.

Po programos vyko šokiai. Rengėjų rūpestingumo dėka vakaras praėjo pakilioje nuotaikoje.

SKAUČIŲ DĖMESIUI

Penktadienį spalio 23 d., 7 v. vakaro skautų būkle, 3703 de Bullion įvyks draugovės sueiga. Kvečiamos visos mergaitės, norinčios būti skautėmis.

SERGĄ TAUTIEČIAI

Tebeserga Benetis ir A. Skrupskis.

— Pakrikštyta pp. Žurkevičių dukrelė.

— Lapkričio 1 d., dalyvaujant visuomenei, bus pašventintas Nek. pras. vienuolių atidaromas vaikų darželis. Montrealy tai bus jau antras vaikų darželis, nes pirmąjį vaikų darželį savo iniciatyva ir darbu yra isteigusi ir laiko Ville Lasalle p Bulotienė.

— Spalio 25 d. AV parapija švęs Kristaus Karaliaus šventę. Po pamaldų paskaitą skaitys iš Brooklyno atvykęs „Darbininko" redaktorius S. Sužiedėlis.

— 300 Dorval aerodromo darbininkų pasirašė pareiškimą, kad iš jų už maistą perbrangiai imama.

— Taisydamas automobilį, E. Etienne nusikirto pirštą ir kol jam to nepasakė kaimynas, jis nieko nejautė, bet kai pamatė — apalpo...

EMIGRAVO Į JAV

Amerikos Gen. Konsulatas Toronte išdavė Jokubui Valiukevičiui imigranto vizą. Atsisveikinęs su gausiu savo draugų bei pažįstamų būriu p. Valiukevičius išvyko į Chicago. Jis dokumentus tvarkė per Jono Juškaičio teisinės - kalbinės pagalbos įstaigą Toronte.

10 DOL. UŽ KELIONĘ TRAMVAJUMI. . . .

Marija Osauskis, 27 metų amžiaus, Toronto Magistrato teismo buvo nubausta dešimt dolerių bauda arba penkiomis paromis kalėjimo. Teismo salėje paaiškėjo sekantys ne kasdieniniai faktai.

Kai Marija Osauskis įlipo į Queen Street tramvajų, ji parodė konduktoriui seną bilietą, kurio pastarasis nenorėjo pripažinti galiuojančiu. Jis įsakė keleivei sumokėti arba čia pat apleisti tremvajų. Marija Osauskis nesutiko nei su viena alternatyva. Tada konduktorius pasišaukė policininką. Kada tvarkos dabutojas pareikalavo nepageidaujamą keleivę apleisti tramvajų, ji taip pat atsisakė. Priešingai, ji tapo karinga. Ji pradėjo piktžodžiauti, laikėsi įsikibusi į tramvajaus vidaus įrenginius ir šaukėsi kitų keleivių pagalbos. Tik atvykę sustiprinimai pajėgė ją išnešti iš tramvajaus į policijos nuovadą. Dabar teisme ji buvo nubausta už triukšmo kėlimą.

Jonas J. Juškaitis.

SUNKIAI SUŽEIDĖ VAIKĄ

Toronto Sick Children's ligoninėje guli sunkiai sužeistas dvejų metų Vilius Papalickas. Jam sulaužyta kairioji koja ir sužeistas galvos kaušo kaulas. Pamatęs grįžtančią savo šešių metų seserį Anastaziją iš Park pradžios mokyklos, mažasis Vilius bėgo skersai Sydenham gatve jos pasitikti. Greitai važiuojanti mašina jį užgavo ir nulėkė nesustojusi. Sužeistasis buvo paliktas gulėti gatvėje be sąmonės kol atvyko greitoji pagalba. Policija tebejieško automašinos vairuotojo. Katastrofos liudininkai yra tik maži vaikai. **J. J. J.**

Toronte apsistojo iš Vakarų Vokietijos atvykęs tremtinys Antanas Petkauskas. Vokietijoje p. Petkauskas gilino augštuosius mokslus. **J. J. J.**

LENKŲ ISTORINIS FILMAS

Spalio 16 d. Eatono auditorijoje buvo rodomas lenkiškas filmas „Barbora Radvilaitė". Šio filmo siužetas yra paimtas iš istorijos, kada Lenkijos karaitis Augustas įsimylėjo Lietuvos kunigaikštytę Radvilaitę ir ją slaptai vedė. Įžengus jam sostan, lenkų diduomenėje kilo didelis bruzdėjimas obalsiu: „Argi mus valdys Radvilai? Jaunam karaliui pasisekė nugalėti daug kliūčių ir gauti senato sutikimą, kad Radvilaitė būtų karūnuota Lenkijos karaliene, bet jis jokiu būdu negalėjo palenkti savo pusėn motinos — senosios karalienės Bonos, kuri nenorėjo lietuviškos kilmės karalienės. Tragedija baigiasi tuo, kad senė nunuodija jaunąją marčią. Filmas yra labai kultūrinags. **Bs.**

Dr. A. VALADKA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1081 Bloor St. W.-Toronto
priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

TURKĖS - KALAKUTAI
jau parduodami: 9035 Belveder, Backriver, telef.: MO 5—3462.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
priima: 9 a. m. — 10 p. m.
5303 Verdun A., Verdun,
Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
956 Sherbrooke E.
Telel.: FR 7684, EX 8822.

Dr.E.Andrukaitis
956 Sherbrooke E.
Tel. CH. 7236

JONAS J. JUŠKAITIS
Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklausyti visą teisių kursą Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.
932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.
(Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ
Real Estate Istaiga
TORONTE.
NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDAVIMO REIKALAIS, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAIS KREIPKITĖS Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.
ESU TORONTO MIESTO GYVENTOJAS PER PASKUTINIUS 25 METUS.
AL GARBENS - Garbenis
REAL ESATE and BUSINESS BROKER
1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.
Telefonas LO 2738. Vakarais HY 1543.